Samen voor Overvecht

Klik hier voor volledig scherm

Samen voor Overvecht

Monitorrapportage mei 2023

Klik hier voor een interactieve versie van de monitor

Gemeente Utrecht

Inhoudsopgave

Inleiding 3

Conclusies en samenvatting 4

1. Plezierig wonen in een meer gemengde wijk.

- 1.1 Er komen stapsgewijs gevarieerde, kwalitatief goede en duurzame woningen voor huidige en toekomstige bewoners. Ook mensen met een middeninkomen of hoger willen graag in Overvecht wonen en inwoners kunnen wooncarrière maken in de wijk. 5
- 1.2 Er komen nieuwe mogelijkheden voor gemengd wonen in nieuwe en bestaande bouw. Zodat verschillende groepen mensen samen wonen en samen leven. 9
- 1.3 De woonomgeving wordt aantrekkelijk, schoon, groen, gezond en veilig. Zodat de omgeving uitnodigt om te recreëren en voor kinderen om buiten te spelen. 10

2. Perspectief voor de jeugd versterken.

- 2.1 We zorgen dat kinderen van 4 jaar zonder (taal)achterstanden starten op school. 12
- 2.2 We zorgen dat kinderen en jongeren weten en ervaren dat zij toekomstperspectief hebben. Ze voelen dat ze er toe doen, weten waar hun ambities en talenten liggen en voelen zich uitgenodigd er iets mee te doen. 14

3. Zorg en ondersteuning dichtbij en op maat.

- 4.1 Een stevige sociale basis waarin mensen elkaar kunnen ontmoeten, iets doen voor de buurt en elkaar een steuntje in de rug geven. 17
- 4.2 Maximaal doen wat nodig is voor de beste zorg en ondersteuning op maat, met extra aandacht voor het bereiken van moeilijk bereikbare groepen 18
- 4.3 Eerder, sneller en slimmer aanpakken van geldzorgen, zodat bij mensen ruimte ontstaat om mee te doen. 19
- 4.4 Zorg, ondersteuning en preventie meer samenhangend organiseren vanuit de integrale werkwijze van Krachtige Basiszorg. De ervaren gezondheid van de Overvechter staat hierin centraal. 21

4. Veilige buurten.

- 3.1 Jongeren kiezen het goede pad en jongerenoverlast neemt af. 23
- 3.2 Terugdringen van ondermijnende criminaliteit door herstellen van de norm en vergroten van maatschappelijke weerbaarheid. 25
- 3.3 Tegengaan van polarisatie en radicalisering. 27

5. Meedoen en ondernemen.

- 5.1 Iedereen doet mee, van activering en scholing tot werk, aansluitend op intrinsieke motivatie en talenten van bewoners. De kansen van scholing, werk en ondernemen in Overvecht zelf worden benut. 29
- 5.2 We verbinden vraag van werkgevers aan talenten van bewoners. Bewoners zien mogelijkheden om aan werk te komen, een opleiding of stageplek te vinden. 32
- 5.3 We zorgen voor een aantrekkelijk ondernemersklimaat. 33

Aanpakbrede ambitie 36

Buurtindeling & deelnemerslijst 37

fotograaf foto voorpagina: Remke Spijkers

Inleiding en leeswijzer

Inleiding

Voor u ligt de vierde monitorrapportage voor Samen voor Overvecht. Binnen de wijkaanpak hanteren we de Utrechtse manier van sturen en verantwoorden. We ontwikkelen samen met onze partners de aanpak stap voor stap, volgen de beweging en sturen bij waar nodig. Deze rapportage geeft de meest recente cijfers, duiding van deze cijfers en aanbevelingen voor monitoring. Niet voor alle indicatoren hebben we nieuwe vulling, omdat afgelopen jaar geen Inwonersenquête is gehouden. In dat geval verwijzen we soms naar de rapportage van vorig jaar. Deze rapportage is input voor vervolggesprekken met bijvoorbeeld de wijkcoalitie Samen voor Overvecht, het Bewonersplatform en het Wijkplatform Overvecht over de ontwikkelingen op de ambities voor Samen voor Overvecht en de sturing daarop.

Cijfers op indicatoren en duiding in kenniskringen

Binnen Samen voor Overvecht gebruiken we de cijfers en indicatoren om te kunnen sturen. Dit doen we door de ontwikkelingen te volgen en te spiegelen in de kenniskringen. Hiervan leren we met elkaar wat werkt en wat niet werkt en kunnen we bijsturen. We rapporteren dus niet alleen de cijfers, maar ook over een duiding van de cijfers door betrokkenen. Hiervoor zijn eind 2022 en begin 2023 verschillende kenniskringen georganiseerd met bewoners, professionals en ambtenaren, voor elk van de vijf ambities één en een overkoepelende kenniskring. Voor de ambitie op jeugd organiseren we twee gesprekken, één over jonge jeugd en één over jongvolwassenen. De kenniskringen blijven we uitbreiden met bewoners en partners in de wijk.

Regio Deal en andere ontwikkelingen

Net voor de zomer van 2020 is de Regio Deal vitale wijken Overvecht, Batau en Vollenhove gesloten. Kennispartners RIVM, GGD en Universiteit Utrecht hebben de opdracht gekregen om het monitorings- en kennisdelingstraject vorm te geven. Ook gemeente Amersfoort met hun wijkaanpak in Soesterkwartier sluit hierbij aan. Belangrijk uitgangspunt is dat de monitor voor de Regio Deal aansluit op de monitor Samen voor Overvecht. Inmiddels zijn indicatoren vastgesteld waarop de verschillende wijken vergeleken kunnen worden. Dit is een nulmeting met als doel om de Regio Deal wijken in de verschillende gemeente te vergelijken en met elkaar uit te wisselen wat de verschillen betekenen voor de wijkaanpak en door uitwisseling hiervan te leren. In 2022 is de nulmeting afgerond. Op dit moment wordt gewerkt aan aanvullende indicatoren per wijk/gemeente. Overvecht is ook één van de wijken in het landelijk programma leefbaarheid en veiligheid. Ook daarbij wordt gewerkt aan monitoring en het vaststellen van indicatoren. We proberen dit zo veel als mogelijk aan te laten sluiten bij de monitoring van Samen voor Overvecht.

.

Leeswijzer

Deze monitoringsrapportage is als volgt opgebouwd:
Eerst een beschrijving van de ontwikkeling op de aanpakbrede ambitie van Samen voor Overvecht.
Hoofdstuk 1 gaat in op de indicatoren voor de ambitie plezierig wonen in een meer gemengde wijk. Hoofdstuk 2 gaat in op de ambitie perspectief voor de jeugd. In hoofdstuk 3 leest u over de ambitie zorg en ondersteuning dichtbij en op maat en hoofdstuk 4 op de ambitie veilige buurten. Hoofdstuk 5 gaat in op de laatste ambitie, meedoen en ondernemen. Daarna schetsen we de ontwikkelingen op de aanpakbrede ambitie van Samen voor Overvecht. Per ambitie komen eerst de ontwikkelingen op de cijfers die we zien aan bod, dan de kwalitatieve duiding van deze ontwikkelingen door de kenniskring. We sluiten af met de belangrijkste conclusies per deelambitie.
In de voortgangsrapportage trekken we conclusies voor de aanpak. In de bijlage staat een kaart van de verschillende buurten binnen Overvecht en een lijst met deelnemende partijen per kenniskring.

Conclusies uit de monitor

In de monitor leest u voor de vijf ambities en subambities wat de ontwikkeling is op de indicatoren en ook hoe de leden van de kenniskring daarop reflecteren. Per subambitie wordt afgesloten met een korte conclusie en samenvatting. Op deze pagina geven we een overkoepelende samenvatting en conclusie. We beschrijven de ontwikkelingen en ook de vergelijking met het Utrechts gemiddelde.

Positieve ontwikkelingen

Voor veel indicatoren kunnen we terugkijken in de tijd. Soms enkele jaren, soms ver terug in de tijd. We zien in de nieuwe monitor op vrijwel alle indicatoren waarvan we nieuwe cijfers hebben een (licht) positieve ontwikkeling, verdeeld over alle ambities. Zo zien we:

· het aantal **werkloosheidsuitkeringen** dalen van juni 2020 tot juni 2022 van 560 naar 260. Het aantal **bijstandsuitkeringen** daalt in deze periode met 8% voor Overvecht als geheel: van 2.860 naar 2.620.
· een groei van het **aantal banen** van 3% tussen 2021 en 2022, vooral ZZP'ers. Tussen 2021 en 2022 groeide vooral het aantal banen in de bouw, zakelijke dienstverlening en de horeca.
· een toename van het aandeel jongvolwassenen met een **startkwalificatie**. Vanaf 2021 neemt het toe van 87,5% naar 88,6% in 2023, daar waar het stedelijk licht afneemt.
· dat het bereik van de **voorschool** in de afgelopen jaren achterbleef bij het Utrechts gemiddelde, en het bereik in 2022 het op één na hoogste is van de stad (80%).
· het aandeel huishoudens dat langdurig op of onder de **armoedegrens** leeft afnemen in 2021 tot aan 23%, daar waar het tot aan 2020 al jaren toenam.Tegelijkertijd blijven de zorgen over de effecten van inflatie en de energiecrisis groot.
· een toename in 2020/2021 van de **ervaren gezondheid** van kinderen en volwassenen in Overvecht. Zo neemt de goed ervaren gezondheid van kinderen (10-12 jaar) toe van 79% in 2019 naar 90% in 2021.
· het aantal politieregistraties van **jeugdoverlast** in Overvecht dalen met 14% in vergelijking met 2022, waarmee de jeugdoverlast op het laagste niveau sinds 2017 komt.
· het percentage (unieke) **jeugdige verdachten**, aangehouden in Overvecht, dalen naar 0,9%, waarmee het nagenoeg gelijk is aan het Utrechts gemiddelde.

.

Verrschil met Utrecht blijft groot

Ondanks de positieve ontwikkelingen op de meeste indicatoren, blijft op veel indicatoren het verschil met het Utrechts gemiddelde groot:
· ondanks de lichte toename van het aandeel **startkwalificaties** in Overvecht tot 88,6%, blijft het verschil met het Utrechts gemiddelde groot (93,5%).
· op verschillende gebieden scoren **jongvolwassenen** ongunstig ten opzichte van het Utrechts gemiddelde: denk aan eenzaamheid, ervaren discriminatie en mentale gezondheid.
· 30% van de Overvechtse huishoudens leeft op of onder de **armoedegrens**, ten opzichte van 14% gemiddeld in Utrecht.
· 72% van de volwassenen in Overvecht heeft een goed **ervaren gezondheid**, gemiddeld in Utrecht is dit 83%.
· hoewel het aandeel mensen met een **bijstandsuitkering** licht daalt in Overvecht, is dat nog bijna drie keer zo hoog als het stedelijk gemiddelde.

Concluderend kunnen we stellen dat we een positieve beweging zien in Overvecht; op veel indicatoren zien we een (licht) positieve ontwikkeling. Tegelijkertijd blijft voor veel indicatoren het verschil met het Utrechts gemiddelde groot. Ook zijn er zorgen over de gevolgen van de koopkracht- en energiecrisis voor de bestaanszekerheid van Overvechters. In de voortgangsrapportage lees u op pagina XX welke conclusies we op basis van deze monitor trekken voor de wijkaanpak.

1. Plezierig wonen in een meer gemengde wijk

1.1 Er komen stapsgewijs gevarieerde, kwalitatief goede en duurzame woningen voor huidige en toekomstige bewoners. Ook mensen met een middeninkomen of hoger willen graag in Overvecht wonen en inwoners kunnen wooncarrière maken in de wijk.

% woningen naar eigendomsverhouding en prijssegment

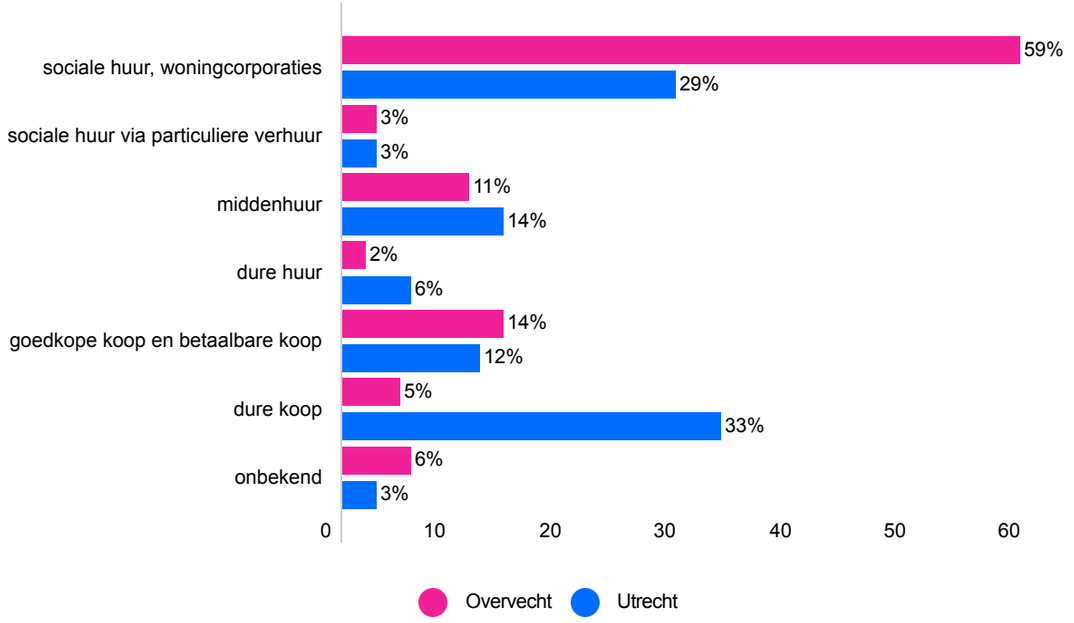

Bron: 2022 Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG), BghU, RWU, WoON2018, bewerking gemeente Utrecht
sociale huur (<752), middenhuur (752-1004), dure huur (>1004)
goedkope koop (WOZ<228.199), betaalbare koop (WOZ 228.199-319.492), dure koop (WOZ> 319.492)

% woningen naar eigendomsverhouding

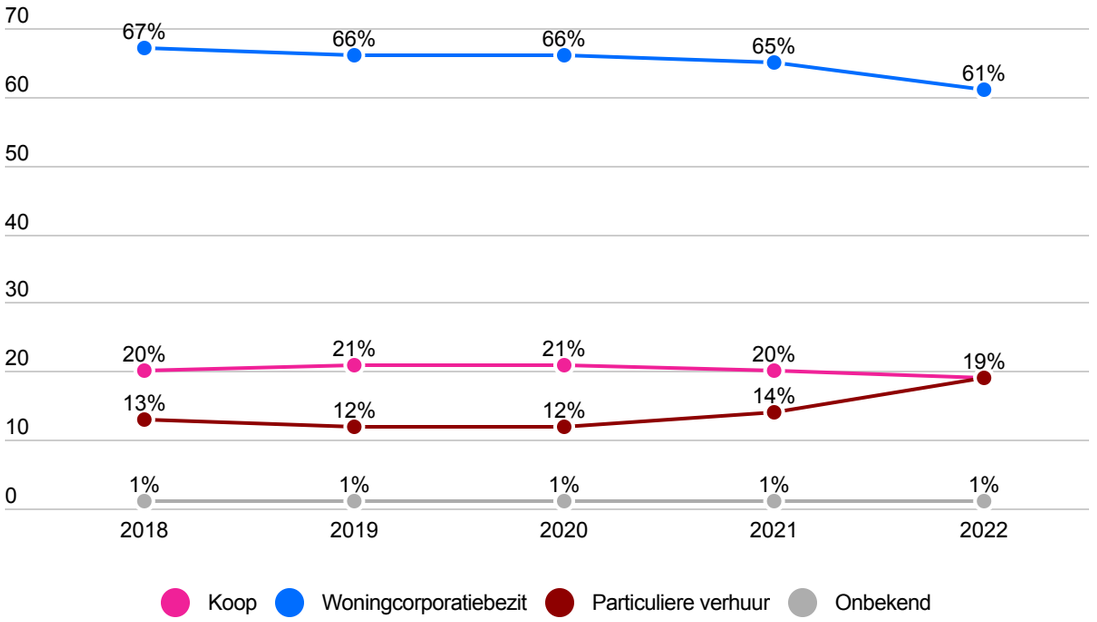

Bron: 2022, BghU, BAG, bewerking gemeente Utrecht

Merendeel van de woningen in Overvecht bestaat uit sociale huur

Als we naar de woningvoorraad naar eigendom en prijssegmenten kijken, dan zien we dat het merendeel (62%) bestaat uit sociale huurwoningen, in corporatiebezit (59%) of via particuliere verhuur (3%). Het lijkt alsof het percentage sociaal al flink gedaald is, maar dit is een vertekend beeld door het grote percentage onbekend (6%). Het gaat hier om nieuwbouw (met name woningen in de NPD strook) waarvan de WOZ-waarde nog ontbreekt in de database. Voor het grootste deel bestaan de nieuw opgeleverde woningen uit woningen in het sociale segment (639 studentenwoningen The Cube). De woningen in de Buurt vallen in de middeldure huur (ca. 100 woningen) en vrije sector. Volgend jaar zal vermoedelijk de WOZ-waarde bekend zijn en kunnen deze woningen worden ingedeeld in prijscategorieën.
In de percentages van woningen naar eigendomsverhouding is het percentage onbekend stabiel (1%), en kunnen de trends dus beter in kaart worden gebracht. In Overvecht blijft het grootste aandeel van de woningen in bezit is van woningcorporaties (61%), maar dit is beduidend minder dan vorig jaar (65%). Het bezit van corporaties neemt relatief gezien de afgelopen jaren af, maar de afname tussen 2021 en 2022 is de grootste tot nu toe. Daarnaast hebben woningcorporaties ook woningen in de categorie middenhuur.

1. Plezierig wonen in een meer gemengde wijk

1.1 Er komen stapsgewijs gevarieerde, kwalitatief goede en duurzame woningen voor huidige en toekomstige bewoners. Ook mensen met een middeninkomen of hoger willen graag in Overvecht wonen en inwoners kunnen wooncarrière maken in de wijk.

% plancapaciteit tot en met 2040

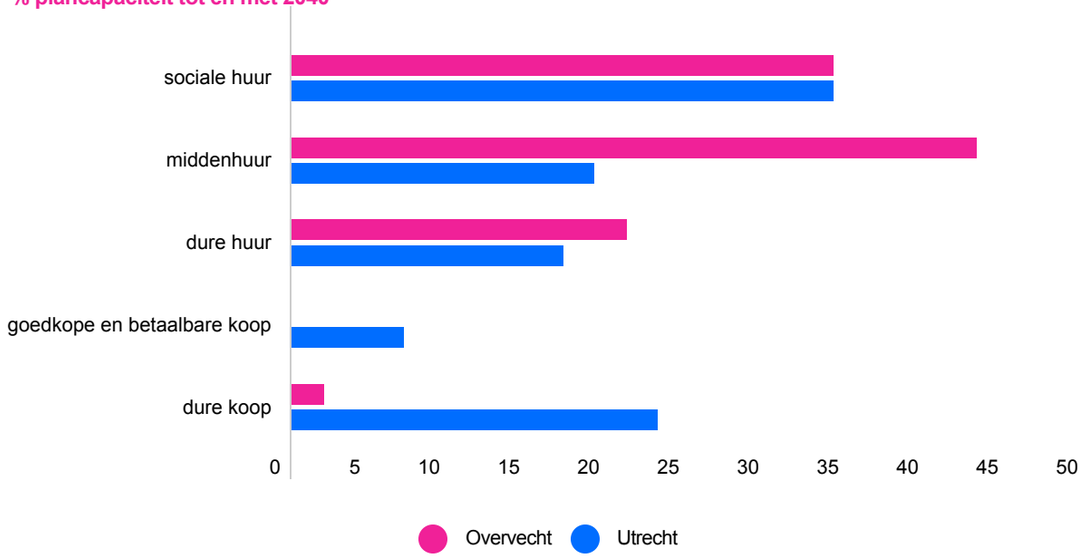

Bron: 2022, MPR
sociale huur (<€763), middenhuur (€763-€1027), dure huur (>€1027)
goedkope en betaalbare koop (WOZ <€355.000), dure koop (WOZ>€355.000)
*voorlopige cijfers

Woningvoorraad tot en met 2040

Naast de huidige woningvoorraad zijn er nieuwbouwprojecten in voorbereiding. De plancapaciteit (bron: Meerjaren Perspectief Stedelijke Ontwikkeling 2022) laat zien welke categorieën er gebouwd worden.
Opvallend is het relatief hoge percentage middenhuur. Dit past ook in het streven om de woningvoorraad in Overvecht meer gemengd te maken en Overvechters de kans te geven wooncarriére te maken. De middenhuur woningen zijn in aanbouw aan de Jagerskade en in voorbereiding op de Mix en de Ivoordreef. In 2021 zijn de middenhuur woningen in De Buurt opgeleverd. Samen met de studentenwoningen in The Cube (opgeleverd in 2022) zorgen deze nieuwe woningen voor een meer gemengde woningvoorraad. De woningsamenstelling bij deze projecten is overigens voor een groot deel al jaren geleden vastgesteld. Bovenop deze reeds lopende projecten zijn er meer projecten in voorbereiding. In de RSU staat de opgave om Overvecht te verdichten met totaal 6.800 woningen. Hiervoor zijn meer plannen in voorbereiding. Wel zijn er zorgen over stagnerende projecten door marktomstandigheden. Zo heeft de Watertoren recent een nieuwe eigenaar gekregen en komen sommige initiatieven niet van de grond. Geconcludeerd kan worden dat de woningvoorraad stapsgewijs gemengder wordt, maar een lange adem vraagt. Momenteel wordt er gewerkt aan een omgevingsvisie voor Overvecht, waarin de woningbouwprogrammering meer inhoud krijgt.

1. Plezierig wonen in een meer gemengde wijk

1.1 Er komen stapsgewijs gevarieerde, kwalitatief goede en duurzame woningen voor huidige en toekomstige bewoners. Ook mensen met een middeninkomen of hoger willen graag in Overvecht wonen en inwoners kunnen wooncarrière maken in de wijk.

verhuisbewegingen

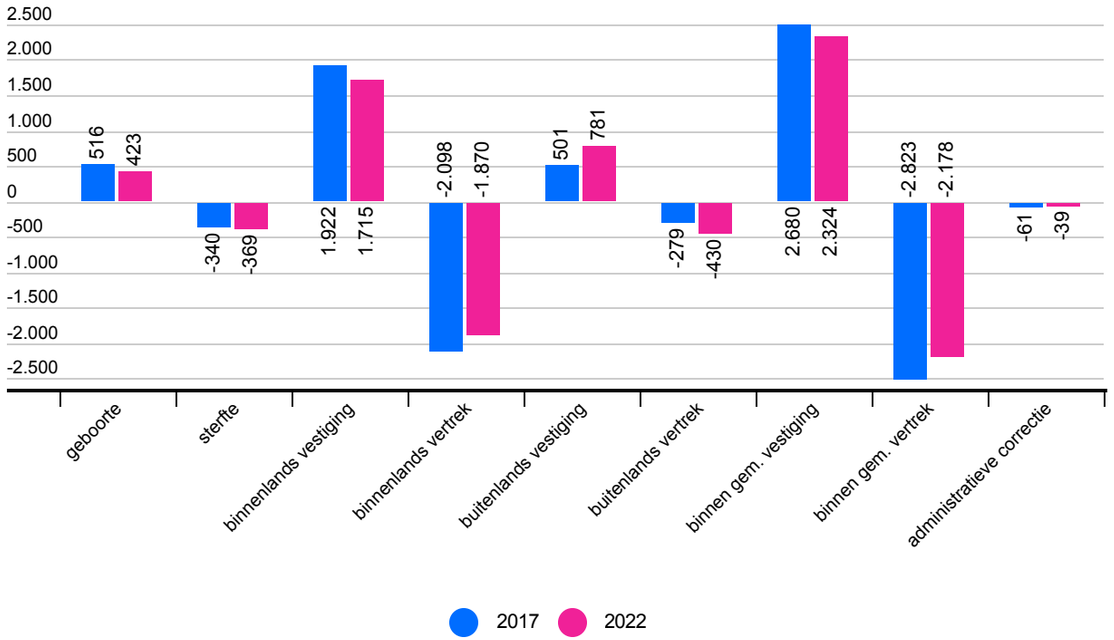

Bron: Basisregistratie personen (BRP)

Meer vertrekkers dan vestigers in Overvecht

Als we specifiek kijken naar de mensen die van of naar Overvecht verhuizen, dan zien we dat er in 2022 minder mensen zijn vertrokken uit Overvecht dan in 2017; alleen het vertrek naar het buitenland is toegenomen. Eenzelfde beeld is zichtbaar bij de vestigingen. In 2022 vestigden minder mensen uit Utrecht of de rest van Nederland zich in Overvecht dan in 2017, maar het aantal vestigingen vanuit het buitenland nam toe.
Net als in 2017 zijn de grootste groep vertrekkers en vestigers zijn mensen die binnen de gemeente verhuizen. Het saldo voor 2022 is positief: er zijn 357 inwoners bij gekomen. In 2020 was dit saldo voor het laatst negatief.

% binnen gemeentelijke vertrekkers en vestigers Overvecht

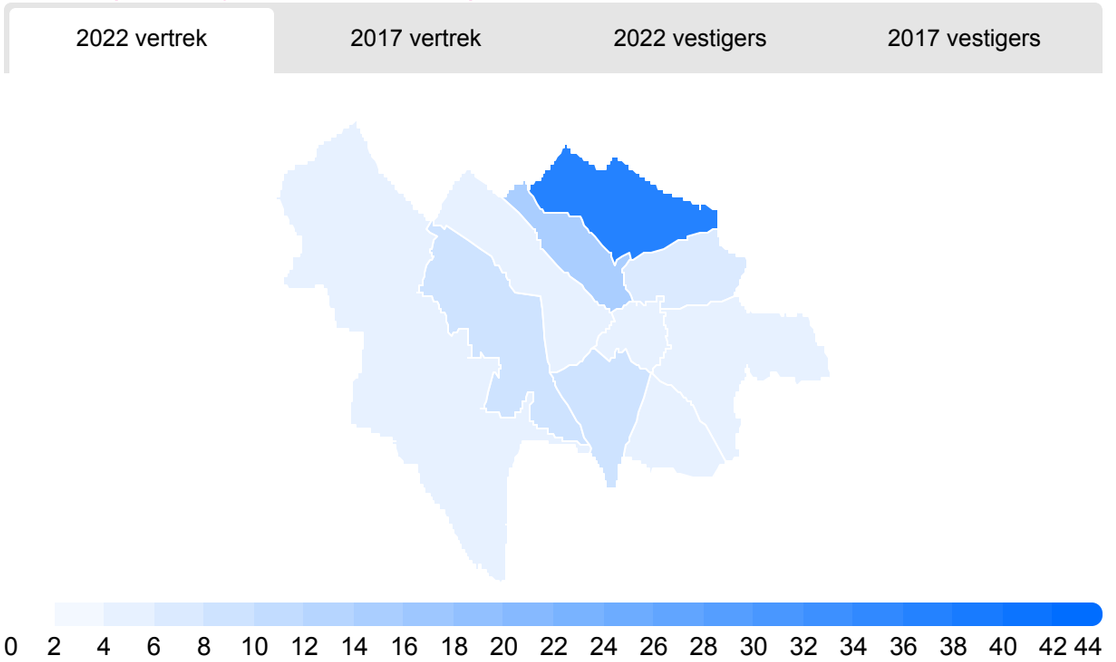

Bron: Basisregistratie Personen (BRP)

De grootste groep verhuizers blijft in Overvecht

Als we specifiek kijken naar de verhuisbewegingen van de mensen in Overvecht, dan zien we dat de grootste groep in zowel 2017 als 2022 binnen Overvecht verhuist (35% en 36%). De meeste mensen die Overvecht in 2022 verlaten voor een andere wijk in Utrecht gaan naar de wijk Noordwest (14%) of Zuidwest (9%). Na een tijdelijke piek in populariteit is het aantal vertrekkers naar Leidsche Rijn weer wat afgenomen (8%, ten opzichte van 13% in 2020). Als we kijken naar de verhuisbewegingen binnen Utrecht náár Overvecht, geldt eveneens dat de grootste groep binnen de wijk verhuist. In 2017 (37%) was dit aandeel nog groter dan in 2022 (34%). Van de Utrechters die vanuit een andere Utrechtse wijk naar Overvecht verhuizen, komen de meeste mensen uit de wijk Noordwest. Dat is zowel in 2017 als in 2022 de grootste groep.

1. Plezierig wonen in een meer gemengde wijk

1.1 Er komen stapsgewijs gevarieerde, kwalitatief goede en duurzame woningen voor huidige en toekomstige bewoners. Ook mensen met een middeninkomen of hoger willen graag in Overvecht wonen en inwoners kunnen wooncarrière maken in de wijk.

% inwoners dat een negatieve toekomstverwachting voor de buurt heeft

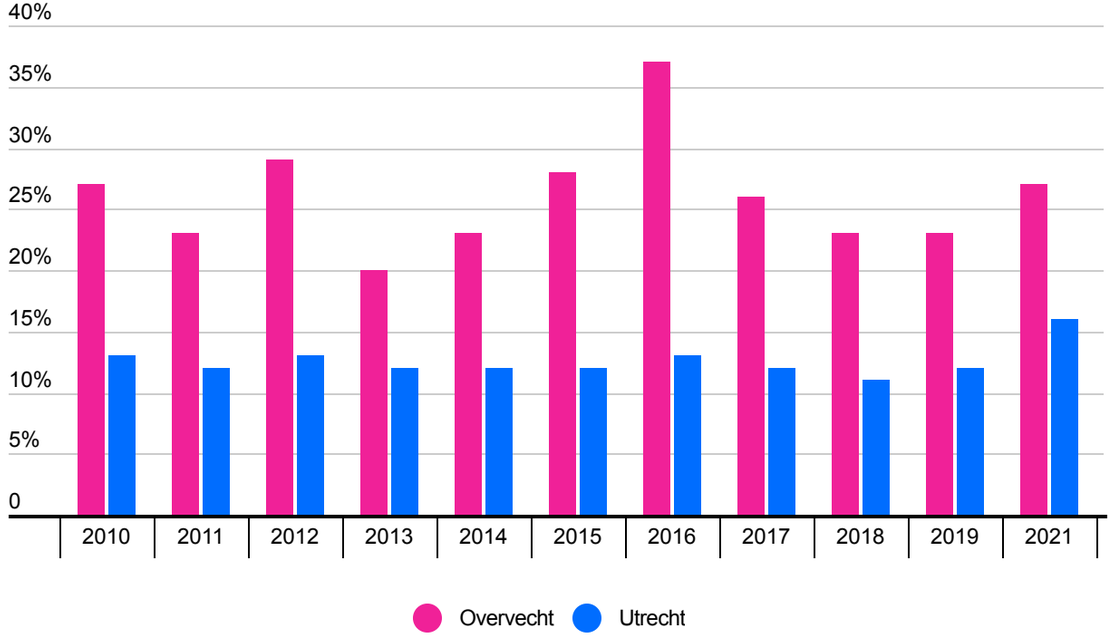

Bron: Inwonersenquête gemeente Utrecht

Negatieve toekomstverwachting voor de buurt in Overvecht hoger dan stadsgemiddelde

Deze data dateert uit 2021; er is geen inwonerspeiling geweest in 2022. Ruim een derde (36%) van de bewoners verwacht dat hun buurt beter wordt. Iets meer dan een kwart (27%) verwacht een verslechtering van de buurt. Het aandeel inwoners dat een verslechtering verwacht is aanzienlijk hoger dan gemiddeld in de stad (16%). De afgelopen jaren zien we dat dit best fluctueert. In 2012 had nog bijna een derde (29%) een negatieve toekomstverwachting voor de buurt, in 2013 daalde dit, waarna het weer steeg tot een piek in 2016 (37%). Sindsdien is dit aandeel langzaam afgenomen en de toekomstverwachting iets verbeterd. Echter, in 2021 is een verslechtering zichtbaar voor zowel Overvecht als in de stad.

Conclusie

Overvecht kent een eenzijdige woningvoorraad. Het merendeel (62%) van de woningvoorraad in Overvecht bestaat uit sociale huurwoningen, in Utrecht is dit 32%. Het aandeel dure koop is laag (5%) ten opzichte van het Utrechtse gemiddelde (31%). Van de tot nu geplande woningen tot en met 2040 zal 43% bestaan uit sociale huurwoningen. Opvallend is het hoge aandeel in de middenhuur. Dit past in het beeld om de woningvoorraad meer gemengd te houden en tevens betaalbaar zodat Overvechters de kans hebben om wooncarrière te maken. De toekomstige woningvoorraad (nog eens 5.000 woningen extra tot 2040) krijgt nadere invulling in de omgevingsvisie die momenteel gemaakt wordt.

Overvechters blijven bij verhuizingen vaak in de eigen wijk wonen (36%). De meeste mensen die Overvecht in 2022 verlaten voor een andere wijk in Utrecht gaan naar de wijk Noordwest (14%) of Zuidwest (9%).

1. Plezierig wonen in een meer gemengde wijk

1.2 Er komen nieuwe mogelijkheden voor gemengd wonen in nieuwe en bestaande bouw. Zodat verschillende groepen mensen samen wonen en samen leven.

Input uit de kenniskring

Tijdens de kenniskring Plezierig wonen in een meer gemengde wijk zijn twee onderwerpen besproken, anders toewijzen en verdichten. Over beide onderwerpen hebben de deelnemers hun mening gegeven over mogelijke randvoorwaarden en invulling. Hieronder volgt een beknopte samenvatting van de opbrengst op beide onderwerpen.

Anders toewijzen van vragende en/of dragende woningzoekenden

'Anders toewijzen' gaat om een systematiek om woningzoekenden in Overvecht gerichter te kunnen plaatsen en zo sociale cohesie en veerkracht te kunnen bevorderen, met name in de meer kwetsbare woningcomplexen. Er zijn hiervoor tot nu toe pilots gedaan waar bewoners op motivatie worden geselecteerd. Deze werkwijze is juridisch niet houdbaar, omdat de pilots op basis van de huisvestingswet alleen niet omgezet kunnen worden in beleid. Daarnaast is de werkwijze op dit moment niet transparant en niet meetbaar. De gemeente Utrecht en de corporaties gaan onderzoeken of onze werkwijze beter juridisch te borgen is via de Wet Bijzondere Maatregelen Grootstedelijke Problematiek (WBMGP), in samenhang met andere interventies.
Het idee voor een Utrechtse invulling van de WBMGP is dat woningzoekenden met motivatie om iets voor de buurt/wijk te betekenen, voorrang kunnen krijgen. De kandidaten worden geselecteerd op basis van motivatie en sociaaleconomische kenmerken. Er worden expliciet géén woningzoekenden geweerd op basis van sociaaleconomische kenmerken. Daarbij valt te denken aan opleidingsniveau, beroepsgroep (bijvoorbeeld onderwijzend personeel, welzijnswerk), vrijwilligerswerk (voor minimaal een aantal uur per week) en/of leeftijd. Deze Utrechtse aanpak zorgt ervoor dat woningcorporatie op basis van sociaal economische kenmerken gemotiveerde bewoners kunnen selecteren voor een beperkte aantal woningen die vrijkomen in complexen waar de leefbaarheid onder druk staat. . Ook vraagt de WBMGP dat de gemeente aantoont om welke kwetsbare complexen/buurten het gaat, met een goede onderbouwing.
In de kenniskring bespreken de deelnemers de mogelijke selectiekenmerken en in hoeverre transparantie van die selectie mogelijk is. Duidelijk wordt dat ook de deelnemers het lastig vinden om de criteria voor een 'kwetsbaar woningcomplex' goed vast te stellen. Hoewel de koppeling met leefbaarheid voor de hand ligt, is dit een vrij breed begrip, dat op verschillende manieren is te interpreteren en meten. Door onderzoek naar het thema leefbaarheid op complexniveau ontstaat vergelijkingsmateriaal en kan ook informatie worden opgehaald aan welke knoppen gedraaid kan worden om verandering teweeg te brengen. Daarbij geven de deelnemers aan dat communicatie over de 'kwetsbaarheid' van complexen secuur moet gebeuren, om onnodig stigma van een woningcomplex te voorkomen.
Ook wordt duidelijk voor de deelnemers dat de begrippen 'dragende' en 'vragende' bewoners niet duidelijk zijn. De schaal om verschil te maken in een complex is 70% vragend en 30% dragend, maar de aanwezigen constateren dat een inwoner met een hulpvraag op een ander gebied een bijdrage kan leveren aan de draagkracht van een complex. Een arbeidsongeschikte inwoner kan bijvoorbeeld vrijwilligerswerk doen in en voor de buurt. Ook bieden de sociaaleconomische kenmerken geen garantie op meer draagkracht, hoewel het principe van meer menging wordt omarmd. De deelnemers geven duidelijk aan dat aspecten als binding met de wijk, goed nabuurschap en de wens elkaar (vriendelijk) aan te spreken belangrijke aspecten zijn om een positieve ontwikkeling te stimuleren. Het hebben van een maatschappelijk CV is waarschijnlijk het meest voorspellend voor het leveren van een bijdrage aan het complex. De aanwezigen vertrouwen er op dat de corporaties op basis van de motivaties goede keuzes kunnen maken om zo meer 'dragers' in de wijk te krijgen. Er wordt geadviseerd om aan te geven aan de mensen die in het “kwetsbare” complex willen wonen dat de leefbaarheid onder druk staat, en de dragers goed te begeleiden en ondersteunen.

Verdichten van de wijk

In de Ruimtelijke Strategie Utrecht (RSU2040) is beschreven dat de opgave is om 5.000 woningen extra te bouwen in Overvecht. Er kan spanning ontstaan tussen de wijkaanpak Samen voor Overvecht met de 5 ambities én de stedelijke opgave uit de RSU2040. In de kenniskring wordt stilgestaan bij de risico's en de kansen voor de woningbouwopgave in Overvecht.
Als belangrijkste kans wordt gezien dat de bouw van woningen in Overvecht samen kan gaan met een investering in het voorzieningenniveau, met hierbij specifieke aandacht voor de kwaliteit van de openbare ruimte met het oog op ontmoeten en verblijven. Ook kunnen sociale structuren in de wijk worden beïnvloed, door ruimte te creëren voor ontmoeting binnen de complexen (gemeenschappelijke ruimte), en te bouwen met het oog op menging van doelgroepen, zoals studenten en ouderen. De bouw van woningen kan sowieso bijdragen aan meer diversiteit. Tot slot kan de woningbouwopgave ook tegemoet komen aan de woningvraag van de huidige Overvechter, en hiermee ook doorstroming op gang brengen.
De risico's die worden gezien zijn deels keerzijdes van de genoemde kansen. Zo kan de woningbouw de openbare ruimte ook verder onder druk zetten, door een verlies aan groen en/of parkeerruimte, of een toename van het aantal auto's op de weg. Daarnaast leeft het beeld dat nieuwbouw niet vanzelfsprekend leidt tot meer balans in de wijk, en niet altijd passend is om doorstroming op gang te brengen. Dit omdat nieuwbouwwoningen vaak niet passend zijn bij de de woningvraag van de huidige Overvechter. Mogelijk komt ook de betaalbaarheid van de gehele wijk onder druk te staan. De kansen en knelpunten zijn input voor de omgevingsvisie waarbij de woningbouwopgave, in samenhang met mobiliteit en groen wordt uitgewerkt voor de hele wijk.

1. Plezierig wonen in een meer gemengde wijk

1.3 De woonomgeving wordt aantrekkelijk, schoon, groen, gezond en veilig. Zodat de omgeving uitnodigt om te recreëren en voor kinderen om buiten te spelen. Deze paragraaf bevat data uit 2021.

Rapportcijfer voor de staat van de openbare ruimte in de eigen buurt

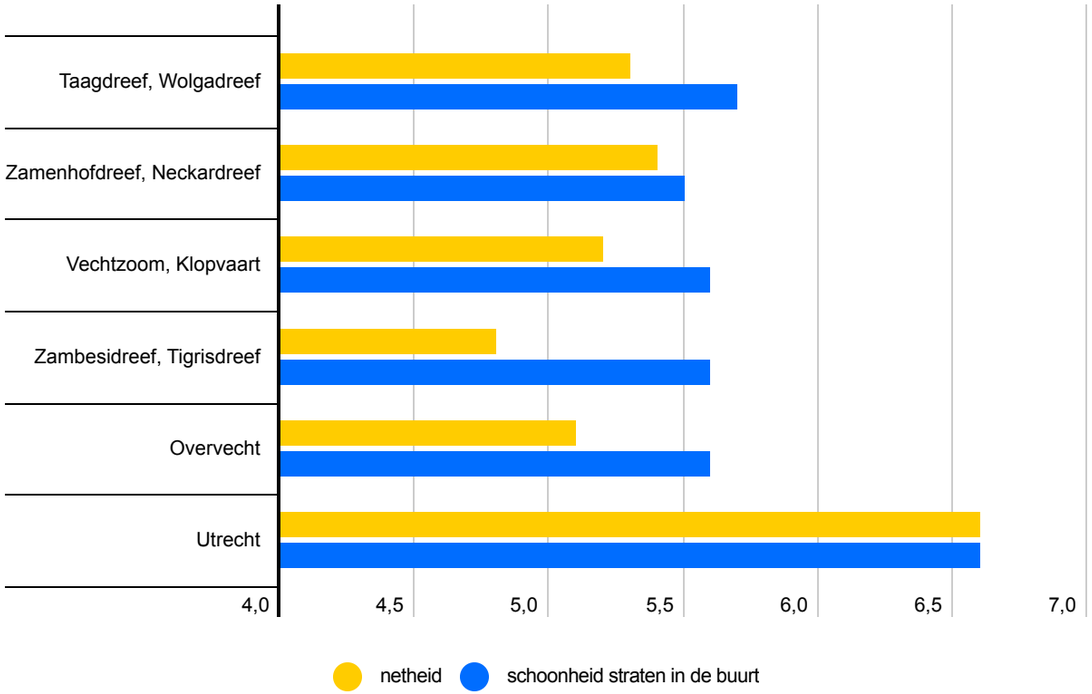

Bron: Inwonersenquête gemeente Utrecht, 2021

Schoonheid straten scoort het hoogst

Wat betreft de kwaliteit van de openbare ruimte (schoonheid straten en netheid (obv overlast) geven de bewoners uit Overvecht in 2021 een hoger rapportcijfer aan de schoonheid van de straten, wat meer te maken heeft met de inrichting, dan de netheid van de buurt, wat meer te maken heeft met het onderhoud. Er zijn ook verschillen te zien tussen de subwijken. Een vergelijking met 2019 is niet te maken vanwege een wijziging in de vragenlijst.

% inwoners dat tevreden is over parken en het groen

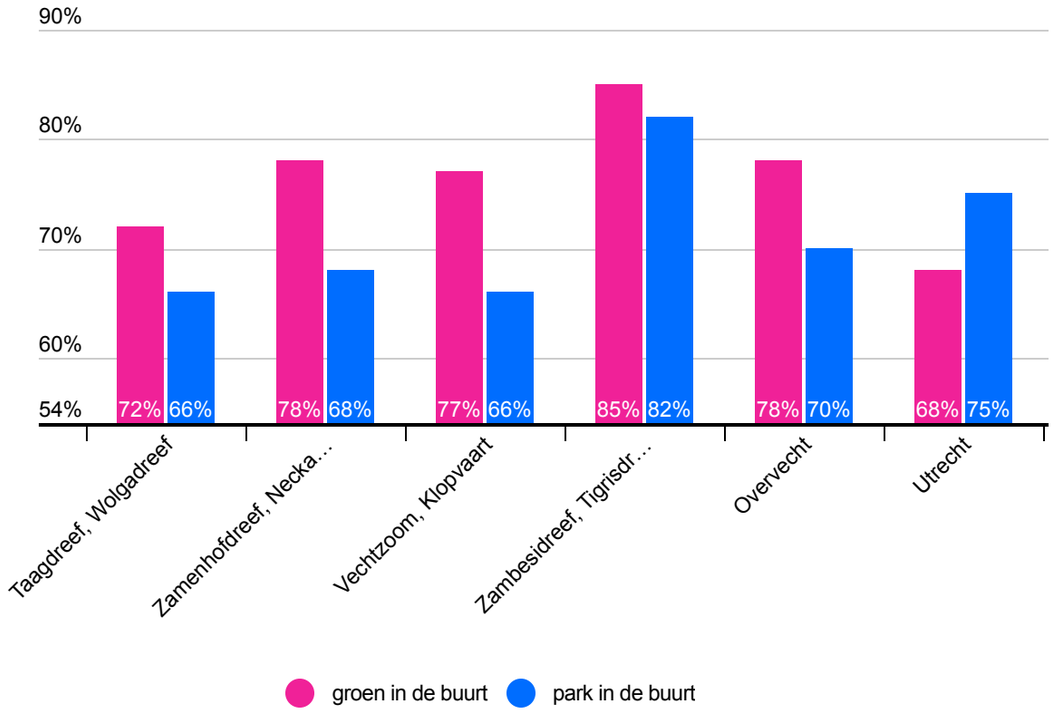

Bron: Inwonersenquête gemeente Utrecht, 2021

Overvecht scoort hoog op tevredenheid aanbod groen

78% van de mensen uit Overvecht is in 2021 tevreden over het aanbod van groen. Dit is hoog ten opzichte van het stedelijke gemiddelde (68%). Ook is 70% van de mensen uit Overvecht tevreden over de parken. Dit is iets lager dan het stedelijke gemiddelde. Ten opzichte van 2019 zijn deze cijfers niet gewijzigd. Voor beide metingen zijn er verschillen te zien op subwijkniveau.

1. Plezierig wonen in een meer gemengde wijk

1.3 De woonomgeving wordt aantrekkelijk, schoon, groen, gezond en veilig. Zodat de omgeving uitnodigt om te recreëren en voor kinderen om buiten te spelen. Deze paragraaf bevat data uit 2021.

% inwoners dat tevreden is over de speelgelegenheid

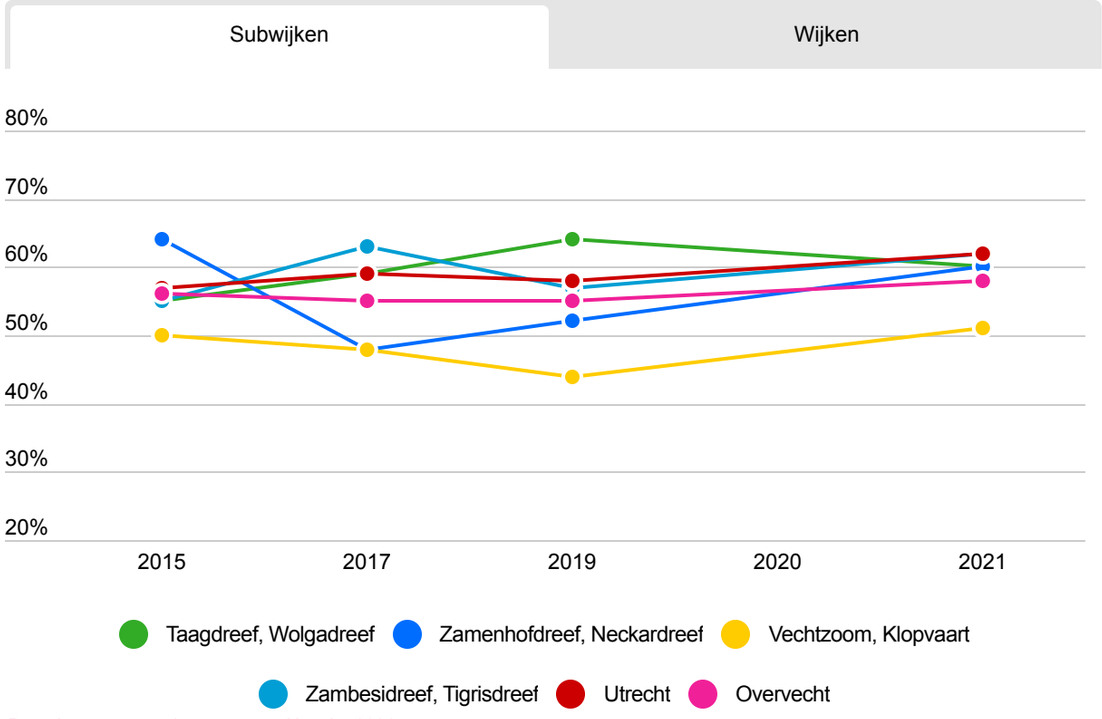

Bron: Inwonersenquête gemeente Utrecht, 2021
de wijkgrafieken zijn alleen zichtbaar in infogram, niet in de pdf.

Meerderheid tevreden over de speelgelegenheden in Overvecht

Op het gebied van speelplaatsen is 58% tevreden over de speelgelegenheden in Overvecht. Over de tijd zien we dat dit percentage schommelt tussen de 54 en 67%. In 2012 was er een piek te zien in de tevredenheid over speelplaatsen in de wijk. Naast verschillen tussen de jaren, zijn er ook verschillen in tevredenheid tussen wijken.

% inwoners dat in en rond Utrecht recreëert op 28 plekken (excl. parken)

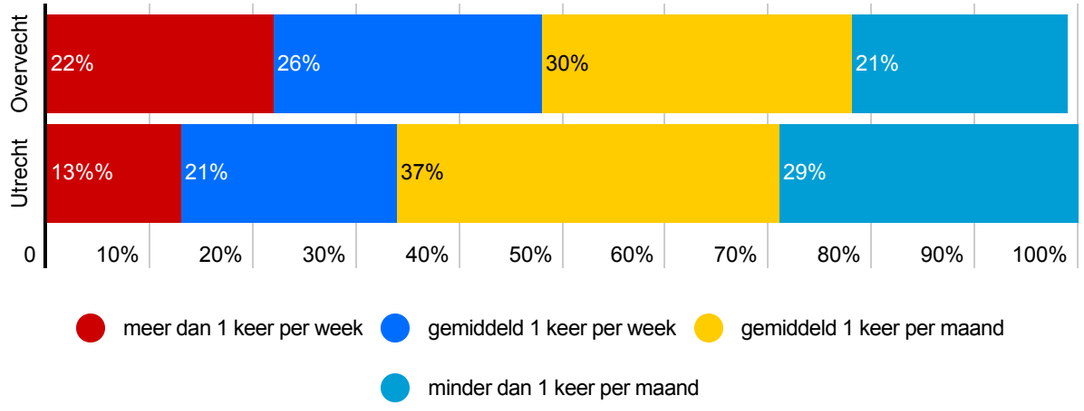

Bron: Inwonersenquête gemeente Utrecht, 2021

22% van de Overvechters recreëert meer dan 1 keer per week in en rond Utrecht

De inwoners die hebben aangegeven op tenminste 1 van de 28 recreatiegebieden in en rond Utrecht wel eens te recreëren, daarvan recreëert 22% van de mensen in Overvecht meer dan 1 keer per week. 26% gemiddeld 1 keer per week. Dit is hoger dan het aandeel Utrechters dat meer dan 1 keer per week of gemiddeld 1 keer per week recreëert.

Conclusie

Ten opzichte van vorig jaar is er geen nieuwe input op de indicatoren. Volgend jaar verschijnt er weer een update van de data uit de inwonersenquête. De conclusies op basis van de vorige meting waren: Tevredenheid over de openbare ruimte is in de afgelopen jaren constant, maar gemiddeld lager dan in Utrecht. Daarentegen is de tevredenheid met het groen in Overvecht (78%) een stuk hoger dan gemiddeld in de stad (68%). Overvechters recreëren in en rond Utrecht gemiddeld vaker dan andere inwoners van de stad.

2. Perspectief voor de jeugd versterken

2.1 We zorgen dat kinderen van 4 jaar zonder (taal)achterstanden starten op school.

% van de peuters dat in aanmerking komt voor voor- en vroegschoolse educatie

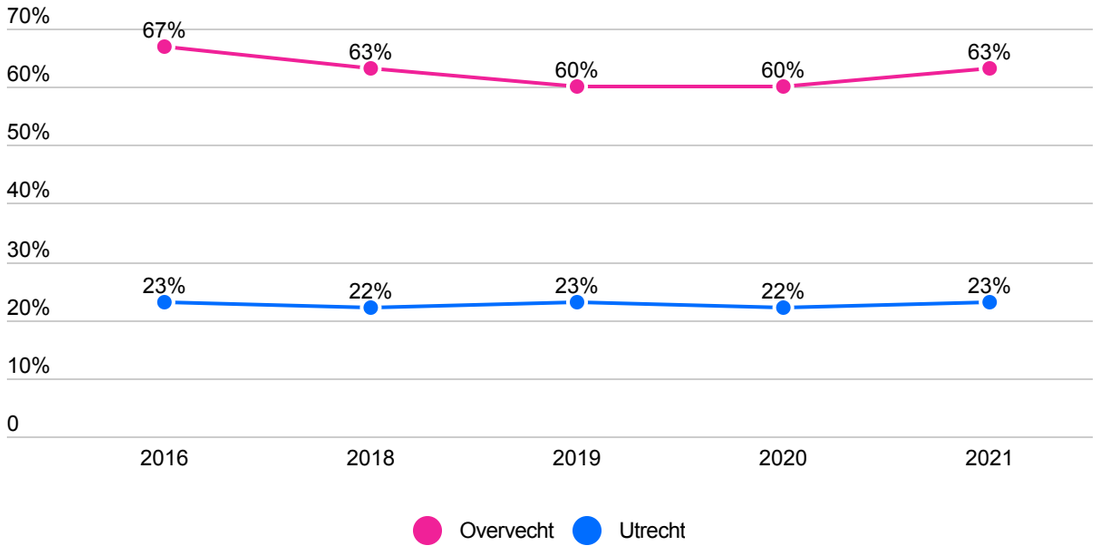

Bron: Jeugdgezondheidszorg, gemeente Utrecht. Peildatum, 1 oktober

Aandeel kinderen met indicatie voor- en vroegschoolse educatie gestegen in 2021

Perspectief voor de jeugd begint voor Samen voor Overvecht bij het jonge kind. Om (taal)achterstanden bij kinderen te verminderen is er voor- en vroegschoolse educatie. Het doel daarvan is om peuters met een mogelijke (taal)achterstand beter voor te bereiden op de basisschool en ervoor te zorgen dat kleuters zonder achterstand naar groep 3 kunnen.

63% van de peuters in de wijk Overvecht komt in aanmerking voor voor- en vroegschoolse educatie (VE), zij hebben een indicatie gekregen van de JGZ. Het gaat dan, met als peildatum 1 oktober 2021, om ruim 400 peuters. Nieuwe data over indicaties volgt in een volgende rapportage.

% van de peuters met een indicatie dat geplaatst is op een voorschool

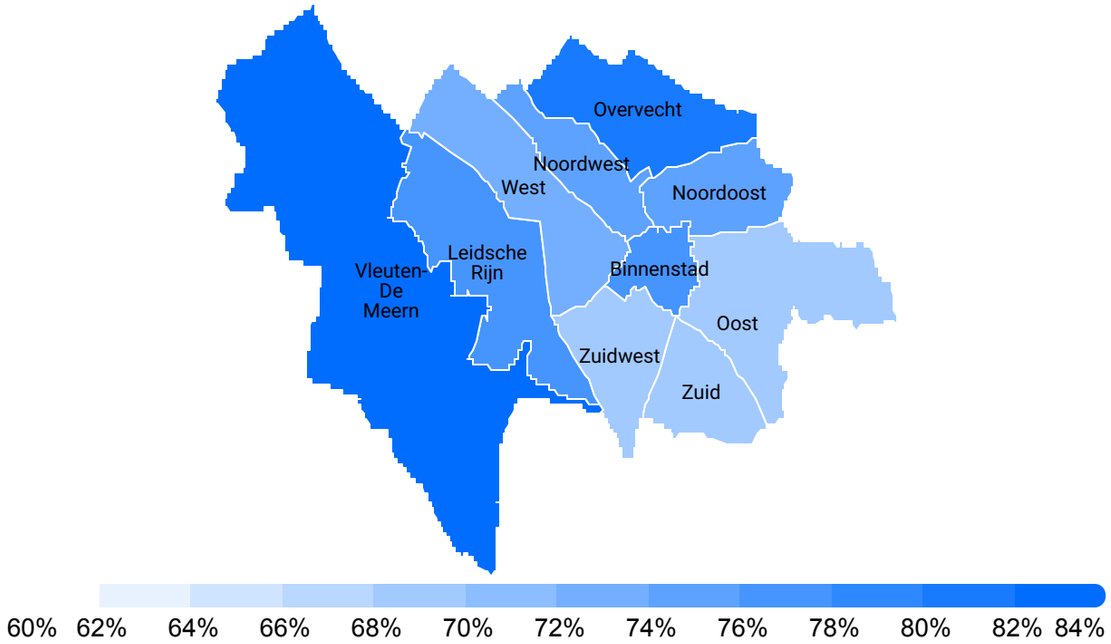

Bron: Afdeling Onderwijs 2022, gemeente Utrecht

Bereik VE in Overvecht hoger dan gemiddeld in de stad

Van de peuters in de wijk Overvecht die een indicatie heeft ontvangen is 80% geplaatst op een voorschool, 13% is nog in het proces van aanmelding (bijvoorbeeld op de wachtlijst) en 7% van de peuters neemt niet deel aan de voorschool. Het bereik in Overvecht (80%) is hoger dan stedelijk gemiddeld (74%). In voorgaande metingen was dit lager dan het Utrechts gemiddelde. Dit cijfers is op een andere manier berekend en is daarom niet te vergelijken met eerdere gegevens.

Zo rapporteren we nu per jaar en niet per peildatum. En rapporteren we nu per wijk waar de peuter woont en niet de wijk waar de peuter naar de voorschool gaat. Dat geeft een beter beeld dan voorheen.

2. Perspectief voor de jeugd versterken

2.1 We zorgen dat kinderen van 4 jaar zonder (taal)achterstanden starten op school.

Duiding van de VE-indicatoren

De nieuwe cijfers over het bereik van de voorschool zijn geduid in de kenniskring van maart. Dat 80% van kinderen met een indicatie deelneemt aan de voorschool wordt herkend door de deelnemers van de kenniskring. Tegelijkertijd zijn er nog steeds ouders die drempels ervaren om hun kindje deel te laten nemen aan de voorschool of op de wachtlijst staan.

Ook zijn er nog steeds zorgen over jonge kinderen in de wijk. Zo worden er meer kinderen gezien met een zorgvraag, al op jonge leeftijd. Dat is toegenomen in de afgelopen jaren. Ook wordt aangegeven dat kinderen met een indicatie voor 16 uur voorschool voorrang krijgen op kinderen zonder indicatie en voor minder uren per week. Dat is nu ook niet weergegeven in de cijfers. Een van de voorscholen in Overvecht experimenteert met het aanbieden van voorschool vanaf 2 jaar, daar wordt positief op gereageerd door de professionals en de aanwezige moeders. In de kenniskring kwamen we tot de volgende drie thema's en samenvatting:

- Het belang van taal en communicatie, vooral ook in de eerste twee jaar en dat we hiervoor meer aandacht mogen vragen, juist ook bij ouders.
- De kracht van de Kidsclub academie en andere ouder-initiatieven die uitgaan van ouders uit de wijk die een voorbeeld zijn voor anderen. Hierin is een gelijkwaardige samenwerking van professionals en ouders cruciaal. Houding is daarbij erg belangrijk.
- Hoe in de Voorschool de ouderbetrokkenheid verstevigd wordt en hoe goed af te stemmen op de behoeften van ouders. Eerder beginnen met de voorschool is een nadrukkelijke wens van de aanwezigen. En hoe zorgen we dat alle initiatieven op jonge jeugd elkaar versterken.

Conclusie

63% van de peuters in Overvecht heeft een indicatie voor voorschoolse educatie (VE). Van de peuters met een indicatie komt 80% aan bij de voorschool , dit is hoger dan gemiddeld in de stad (74%). 13% is nog in het proces van aanmelding (bijvoorbeeld op de wachtlijst) en 7% van de peuters neemt niet deel aan de voorschool. Er zijn zorgen over de toename van jonge kinderen in de wijk met een grote zorgvraag en er zijn ideeën hoe meer preventief te werk te gaan in de periode 0-3 jaar (zoals ouder-initiatieven en zeer vroege stimulering van taal en communicatie). Er is veel te winnen met een goede verbinding tussen de initiatieven.

2. Perspectief voor de jeugd versterken

2.2 We zorgen dat kinderen, jongeren en jongvolwassenen weten en ervaren dat zij toekomstperspectief hebben. Ze voelen dat ze er toe doen, weten waar hun ambities en talenten liggen en voelen zich uitgenodigd er iets mee te doen.

% Kinderen (10-12 jaar) dat zich zorgen maakt over de toekomst

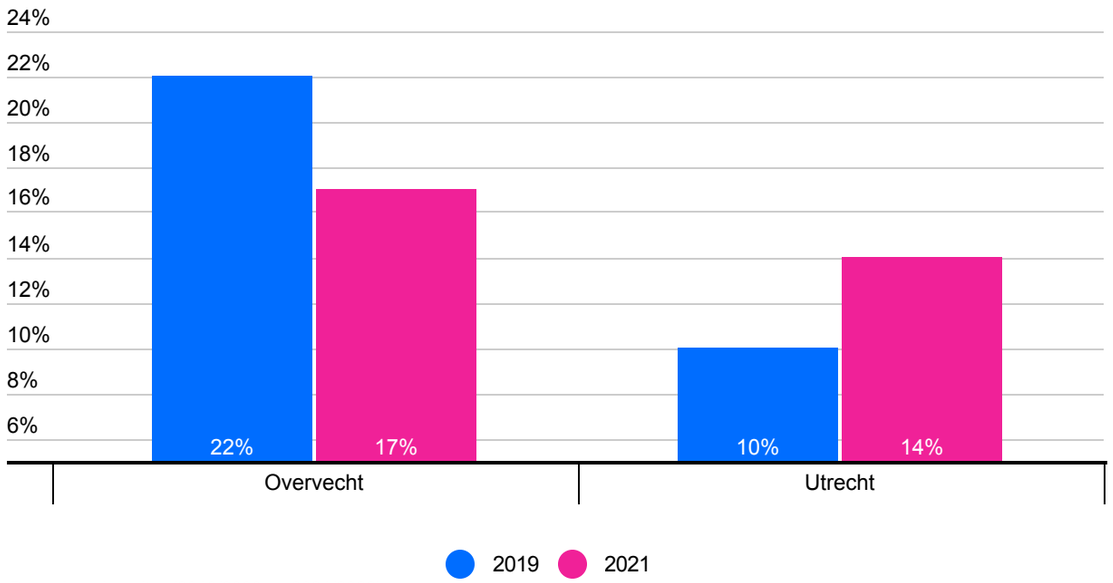

Bron: Jeugdmonitor (2019/2020 en 2021/2022)

% Jongeren (17-22 jaar) met een startkwalificatie

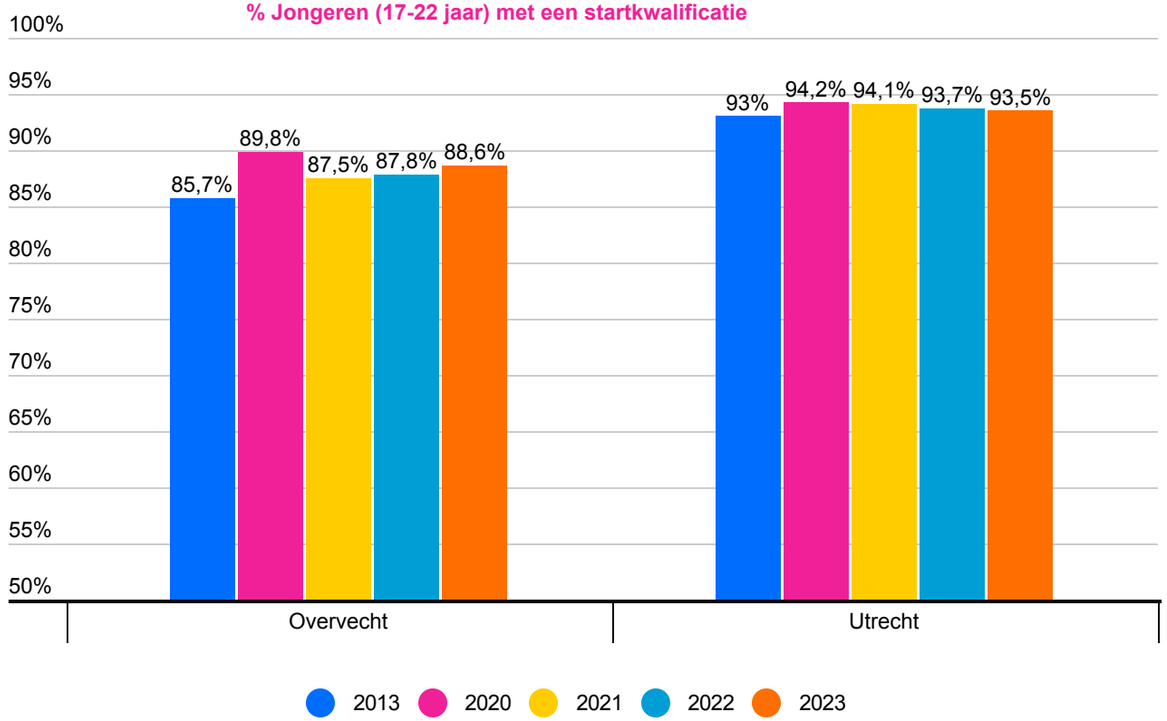

Bron: Gemeente Utrecht, afdeling onderwijs, peildatum januari, jongeren met een schoolloopbaan in Nederland

Minder kinderen in Overvecht maken zich zorgen over de toekomst

17% van de kinderen uit groep 7 en 8 maakt zich zorgen over de toekomst, tegenover 14% in Utrecht. In Overvecht zien we dat het aandeel kinderen dat zich zorgen maakt over de toekomst de afgelopen twee jaar met 5% is afgenomen. Stedelijk neemt het juist toe. Eind 2023 worden nieuwe gegevens verzameld.

Voor het eerst hebben we ook zicht op het toekomstperspectief van jongeren in Overvecht. 10% van hen maakt zich zorgen over de toekomst. Dit is gelijk aan het Utrechts gemiddelde.

Eind 2023 worden nieuwe gegevens verzameld voor kinderen en jongeren.

Aandeel jongeren met startkwalificatie in Overvecht stijgt weer na daling in 2021

Uit de meest recente cijfers (januari 2023) blijkt dat 88,6% van de jongeren (17-22 jaar) in Overvecht een startkwalificatie heeft. Dit is gestegen ten opzichte van 2022. 292 jongvolwassenen in Overvecht tussen 17-22 jaar hebben geen startkwalificatie. Voor Utrecht gemiddeld zien we dat het licht daalt in de afgelopen vier jaar. We hebben gesprekken gevoerd met Focus om deze groep beter in beeld te krijgen. We zien dat 135 jongvolwassenen (46% van de 292 zonder startkwalificatie) geen werk hebben, geen inkomen (of onder de 473 euro per maand) of geen uitkering. Dat is tevens de doelgroep van Focus in Overvecht. In 2022 was dit 43%, maar was het drempelbedrag ook lager (300 euro per maand). 56 jongvolwassenen (42% van de 135 zonder startkwalificatie/werk/inkomen/uitkering) hebben als herkomst speciaal onderwijs/praktijkonderwijs/entree onderwijs. De entreeopleiding is er voor jongeren zonder een diploma van een vooropleiding.

2. Perspectief voor de jeugd versterken

2.2 We zorgen dat kinderen, jongeren en jongvolwassenen weten en ervaren dat zij toekomstperspectief hebben. Ze voelen dat ze er toe doen, weten waar hun ambities en talenten liggen en voelen zich uitgenodigd er iets mee te doen.

Jongvolwassenen

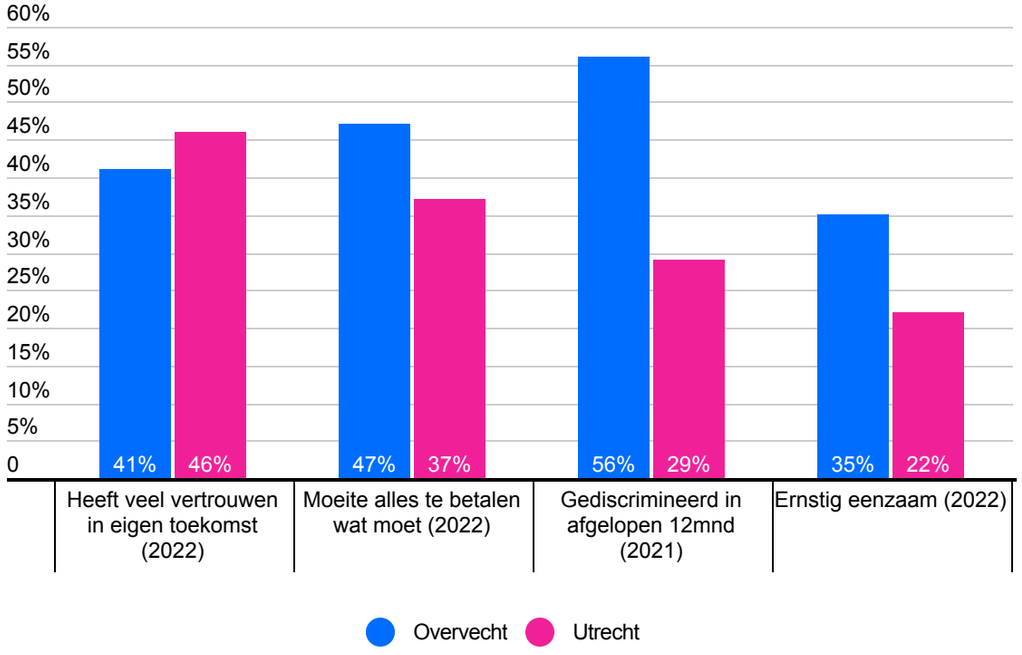

Bron: Jongvolwassenmonitor (16-25 jaar), voorjaar 2021 en 2022

Goed ervaren gezondheid

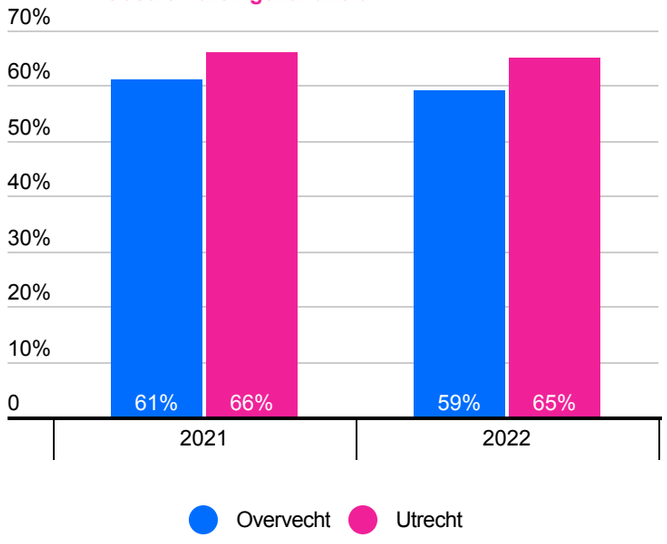

Heeft ernstige psychische klachten (MHI5)

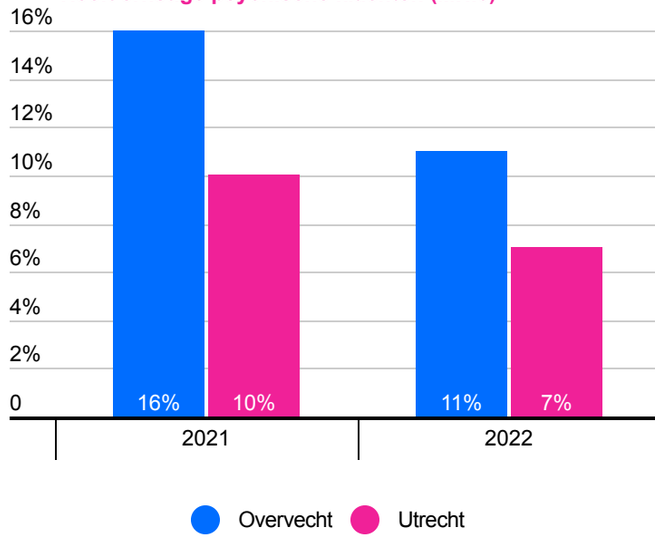

Bron: Jongvolwassenmonitor (16-25 jaar), voorjaar 2021 en 2022

Update van indicatoren in 2022

In 2021 is voor de eerste keer een jongvolwassenmonitor gehouden. In 2022 is dit herhaald in landelijke verband. Dat betekent dat we niet op alle vastgestelde indicatoren nieuwe gegevens hebben. Voor ervaren gezondheid en mentale gezondheid hebben we een update, voor de andere drie indicatoren helaas niet. De indicator op financiën en vertrouwen in de toekomst vervangen we door vergelijkbare indicatoren uit de nieuwe monitor. Discriminatie blijft als indicator staan in deze monitor en eenzaamheid wordt als indicator toegevoegd.

Breed beeld over jongvolwassenen in Overvecht

In brede zin zien we dat het toekomstperspectief van jongvolwassenen in Overvecht minder gunstig is dan stedelijk gemiddeld. De goed ervaren gezondheid van jongvolwassenen is min of meer gelijk gebleven en lager dan het stedelijk gemiddelde. Minder jongvolwassenen hebben ernstig psychische klachten. Bij matige ernstige klachten zien we daarentegen weer een toename. 41% heeft (heel) veel vertrouwen in de eigen toekomst. We zien dat jongvolwassenen vaker dan gemiddeld in de stad aangeven moeite hebben om alles te betalen wat ze moeten betalen. Meer dan de helft van jongeren geeft aan gedisgemineerd te zijn in het afgelopen jaar. 35% van de jongvolwassenen in Overvecht is ernstig eenzaam, dit is 22% gemiddeld in Utrecht.

2. Perspectief voor de jeugd versterken

2.2 We zorgen dat kinderen, jongeren en jongvolwassenen weten en ervaren dat zij toekomstperspectief hebben. Ze voelen dat ze er toe doen, weten waar hun ambities en talenten liggen en voelen zich uitgenodigd er iets mee te doen.

Duiding en ervaringen uit de kenniskring

De nieuwe cijfers over jongvolwassenen uit 2022 zijn geduid met een aantal leden van het kernteam jongvolwassenen in Overvecht (waaronder JOU, Al Amal, Focus, Sport Utrecht, buurtteam, gemeente, Pozitive).

Deelnemers herkennen de lichte stijging sinds 2020 in het aantal jongvolwassenen met een startkwalificatie. Steeds meer jongeren willen terug naar school, zeker na een paar jaar zonder opleiding. Sommige jongeren willen terug naar school omdat ze ZZP'er willen worden. Deelnemers van het kernteam verwachten dat Overvechtse jongvolwassenen harder werden geraakt door corona, en daarom zullen ze nu iets vaker terugkomen naar school of studie dan jongeren in andere wijken.

De deelnemers schrikken van de cijfers over ervaren gezondheid en toekomstperspectief. Het cijfer over toekomstperspectief kan ook een vertekenend beeld geven, omdat het alleen gaat om het cijfer 8 of hoger. Hoe zit met de groep met een cijfer tussen een 6 en een 8? Uit verdiepende analyse blijkt dat 43% van de jongvolwassenen in Overvecht een 6 of een 7 geeft voor hun toekomstperspectief, dit is 41% gemiddeld in de stad.

Mentale gezondheid blijft een aandachtspunt en een zorg. Deelnemers van het kernteam zien een toename van jongeren met depressieve en suïcidale gedachten. Ook wordt er aandacht gevraagd voor de relatie tussen psychische problematiek en middelengebruik.

De cijfers over armoede roepen herkenning op bij de deelnemers en ze benadrukken ook de samenhang tussen de indicatoren; armoede heeft bijvoorbeeld ook een grote invloed op de andere indicatoren (en vice versa).

Niet weergegeven in de indicatoren, maar wel besproken in de bijeenkomst zijn de cijfers over sporten. Aanzienlijk minder jongvolwassenen sporten of voldoen aan de beweegnorm, in vergelijking met het Utrechts gemiddelde. Dit wordt herkend door de aanwezigen. Het grootste verschil wordt gezien in buiten sporten en bewegen, dit heeft ook te maken met gevoelens van onveiligheid.

Conclusie

10% van de jongeren (14-16 jaar) in Overvecht maakt zich zorgen over hun toekomst, dit is gelijk aan gemiddeld in Utrecht . Uit de meest recente cijfers (januari 2023) blijkt dat 88,6% van de jongeren (17-22 jaar) in Overvecht een startkwalificatie heeft. Dit is hoger dan eerder; steeds meer jongeren willen terug naar school. Het toekomstperspectief en de mentale gezondheid van jongvolwassenen blijft een aandachtspunt. Ook zien we dat jongvolwassenen vaker armoede en eenzaamheid ervaren.

3. Zorg en ondersteuning dichtbij en op maat

3.1 Een stevige sociale basis waarin mensen elkaar kunnen ontmoeten, iets doen voor de buurt en elkaar een steuntje in de rug geven

% inwoners dat helpt:

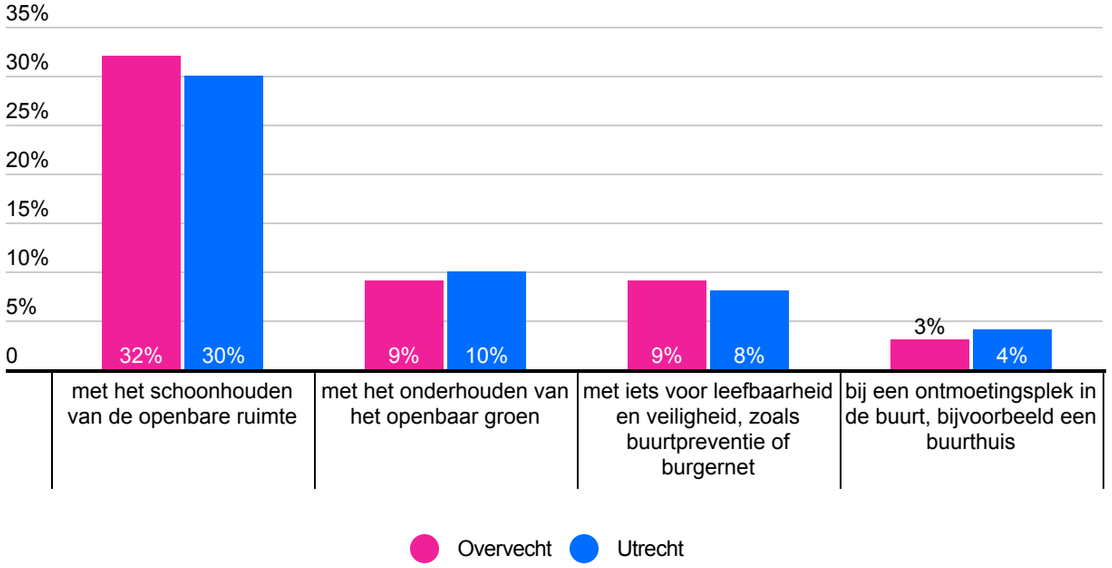

Bron: Inwonersenquête 2021, gemeente Utrecht

% ernstig eenzame jongeren (13-16 jaar) in Overvecht en Utrecht

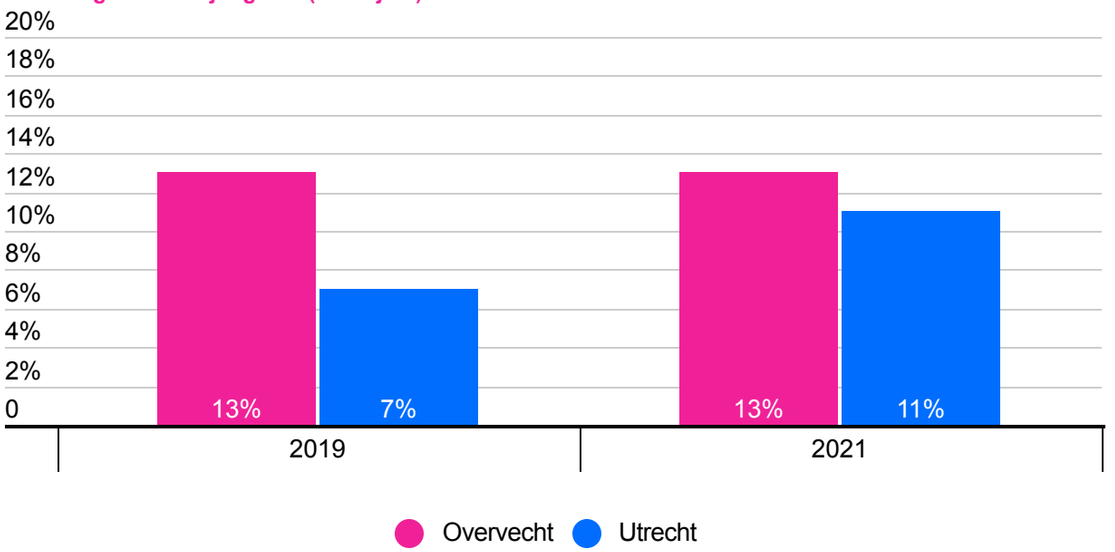

Bron: Gezondheidsmonitor Jeugd, 13-16 jaar, Volksgezondheid

Informele hulp in Overvecht

Voor informele hulp zijn geen nieuwe cijfers beschikbaar. We zien in de cijfers van 2021 dat Overvechters heel wat doen voor hun buurt. Voor de meeste activiteiten zetten bewoners in Overvecht zich net zo vaak of vaker dan stedelijk gemiddeld in.

Kijken we ook naar de potentiële hulp, hulp die mensen nog niet geven, maar wel zouden willen geven, dan wordt zorg of hulp aan buurtbewoners het meest genoemd. 16% geeft deze hulp al en nog eens 33% is daartoe bereid. Daarnaast willen Overvechters ook meehelpen met een buurtactiviteit (28%). In de vorige monitorrapportage is daar meer over te lezen.

Eenzaamheid in Overvecht

13% van de jongeren uit Overvecht die in klas 2 en 4 van het voortgezet onderwijs zitten, is ernstig eenzaam. Dit is gemiddeld 11% in Utrecht. In Overvecht is het stabiel gebleven over de afgelopen 2 jaar, in Utrecht is het juist toegenomen met 4%. Eind 2023 is een nieuwe meting.
11% van de Utrechters is ernstig eenzaam. Dit is 20% in Overvecht (2020).

Input uit de kenniskring bij deze deelambitie

Deelnemers geven aan dat in coronatijd veel vrijwilligers zijn gestopt en momenteel is er een tekort aan vrijwilligers. Daar is aandacht voor, bijvoorbeeld door middel van een campagne via het NIZU. Deelnemers geven aan dat een persoonlijke aanpak helpt om een diverse groep aan vrijwilligers te werven. De hoge eenzaamheidscijfers en de toename daarvan worden herkend. Deelnemers vragen daarbij aandacht voor de doelgroep migrantenouderen.

Conclusie

Veel inwoners in de wijk doen iets voor de buurt en/of buurtbewoners of geven aan iets te willen doen. Momenteel is er een tekort aan vrijwilligers. Eenzaamheid is toegenomen in de afgelopen jaren, dat wordt herkend door de kenniskring.

3. Zorg en ondersteuning dichtbij en op maat

3.2 Maximaal doen wat nodig is voor de beste zorg en ondersteuning op maat, met extra aandacht voor het bereiken van moeilijk bereikbare groepen.

Indicatoren

Uit het jaarverslag 2022 van de buurtteams Sociaal blijkt dat Overvecht de wijk is met de meeste klantdossiers. In totaal telde 2022 2537 trajecten. Dat is in vergelijking met 2021 een toename van 168 trajecten. In 2020 nam de nieuwe instroom, als gevolg van de maatregelen tegen het coronavirus, af. Sindsdien zien we het aantal trajecten stijgen. In 2022 zijn 1221 nieuwe trajecten gestart, in 2021 waren dit er 943.

Voor het buurtteam Jeugd en Gezin blijkt uit hun laatste beschikbare jaarverslag dat hun bereik op het gebied van basishulp ook het hoogst is in Overvecht. In 2021 was het bereik het hoogst in Overvecht de Gagel (27%), dit is het hoogst in de hele stad. Gemiddeld wordt 12% van de gezinnen in Utrecht bereikt door het buurtteam Jeugd en Gezin.

Input uit de kenniskring

Uit eerdere onderzoek blijkt dat er een harde onderlaag blijft die we met hulp en ondersteuning niet bereiken, dit blijft een aandachtspunt. Het is daarbij belangrijk om de herkenning voor de inwoner bij ondersteuning en hulp te vergroten en vertrouwen te winnen. Deelnemers van de kenniskring zien daarbij ook dat het werkt om als professionals intensief samen te werken en extra tijd te te hebben om als professional in gesprek te gaan met inwoners in een kwetsbare situatie. Denk dan aan een preventief huisbezoek door een verpleegkundige, aangevraagd door een huisarts of de bewonersverbinder die wordt ingezet bij sociaal renoveren.

Conclusie

Overvecht is de wijk met de meeste klantdossiers bij het buurtteam. Het buurtteam bereikt dus veel mensen in de wijk, maar er zijn ook inwoners die niet bereikt worden met zorg en ondersteuning. Dat blijft een punt van zorg. Het is daarbij belangrijk om de herkenning voor de inwoner bij ondersteuning en hulp te vergroten en vertrouwen te winnen.

3. Zorg en ondersteuning dichtbij en op maat

3.3 Eerder, sneller en slimmer aanpakken van geldzorgen, zodat bij mensen ruimte ontstaat om mee te doen

% Huishoudens met een inkomen tot 125% van het sociaal minimum

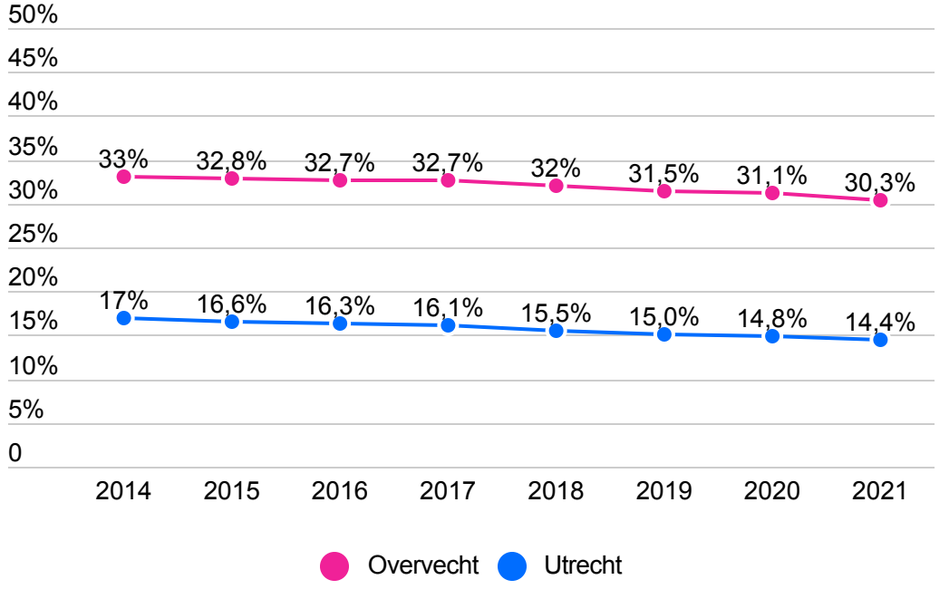

Bron: CBS, 2014-2021, cijfers voor 2021 zijn voorlopig

Een derde van de huishoudens heeft een laag inkomen

30% van de huishoudens in Overvecht leeft tot 125% van het sociaal minimum. Dit is een maat die gebruikt wordt voor een laag inkomen. Dit percentage neemt de afgelopen jaren elk jaar een beetje af. In Overvecht hebben ruim twee keer zoveel huishoudens een inkomen tot 125% van het sociaal minimum dan het Utrechts gemiddelde.

Deze en de volgende cijfers dateren van voor koopkrachtcrisis.

% huishoudens dat langdurig een inkomen heeft onder 125% van het wettelijk sociaal minimum

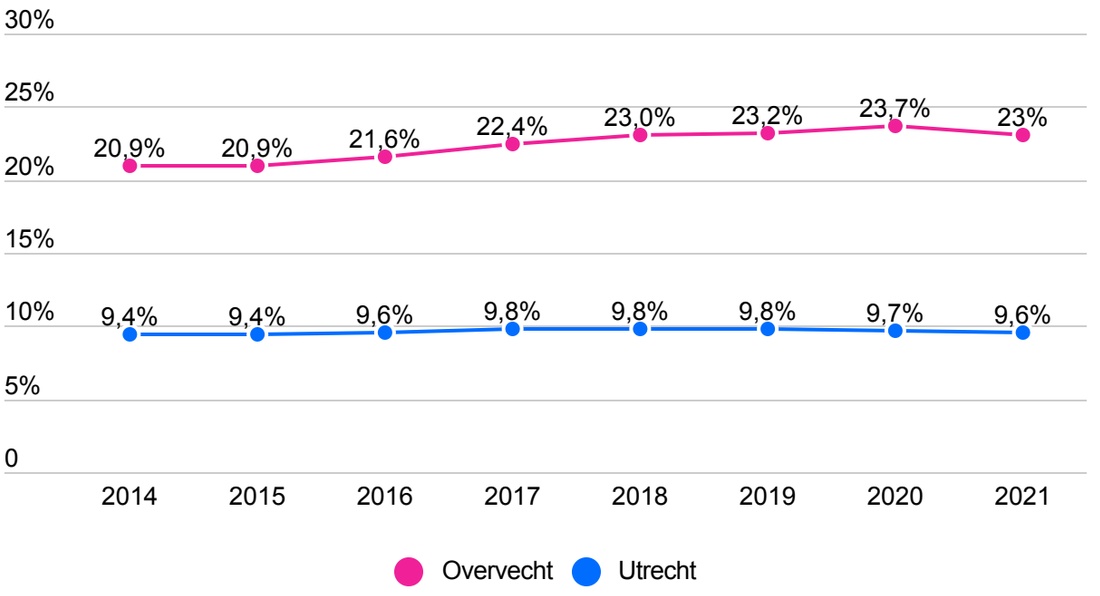

Bron: CBS, 2014-2021, cijfers voor 2021 zijn voorlopig

Aandeel dat langdurig leeft van een laag inkomen neemt licht af na jarenlange toename.

23% van de huishoudens in Overvecht leeft minimaal vier jaar van een inkomen tot 125% van het sociaal minimum. Dit daalt weer licht na een jarenlange toename. Gemiddeld in Utrecht is het stabiel over de afgelopen jaren.

Overvecht kent, relatief gezien, ruim twee keer meer huishoudens met een langdurig laag inkomen dan het Utrechts gemiddelde.

3. Zorg en ondersteuning dichtbij en op maat

3.3 Eerder, sneller en slimmer aanpakken van geldzorgen, zodat bij mensen ruimte ontstaat om mee te doen

Deze pagina bevat data uit 2021

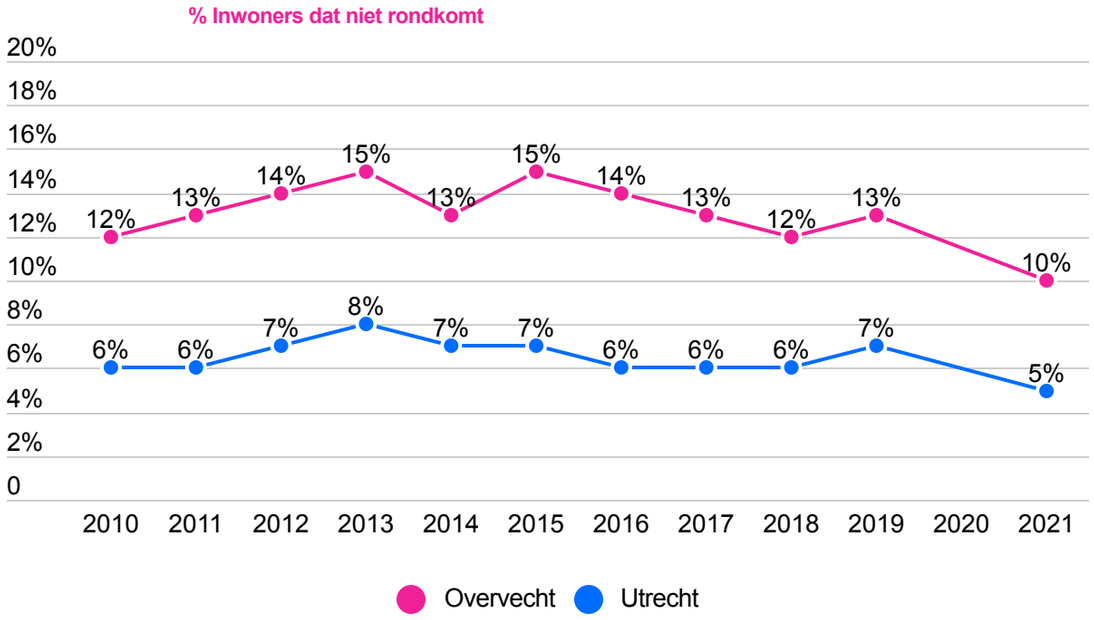

Bron: Inwonersenquête (2010-2021), Gemeente Utrecht. In 2020 is geen meting gehouden

Aandeel inwoners dat niet rondkomt daalt sterk in 2021

10% van de Overvechtse inwoners geeft aan (zeer) slecht te kunnen rondkomen. In Overvecht is het aandeel inwoners dat niet rondkomt ongeveer twee keer zo hoog als het Utrechts gemiddelde Het percentage Overvechters dat niet kan rondkomen, neemt af sinds 2015 (15%) en is de afgelopen twee jaar nog iets sterker afgenomen. Deze afname zien we ook stedelijk.

Eind 2023 is een nieuwe meting, daar rapporteren we weer over in de monitorrapportage van 2024.

Input kenniskring bij de derde deelambitie

De nieuwe cijfers over armoede worden herkend en het blijft schrikken hoe hoog deze percentages zijn. Er zijn zorgen voor de toekomst, de nu beschikbare cijfers betreffen de periode voor 2022 en geven dus nog geen beeld van de situatie na het jaar van de energiecrisis en forse inflatie. Verdiepend onderzoek uit de KIS Wijkmonitor laat zien dat de armoedeproblematiek het grootst is onder inwoners met een een Syrische achtergrond, zij hebben het vaakst te maken met armoede. Deelnemers benadrukken dat armoede en gezondheid sterk met elkaar samenhangen. Uit de nieuwe Armoedemonitor blijkt dat relatief veel inwoners in Overvecht wel recht hebben op financiële regelingen , maar er geen gebruik van maken. Het is voor veel mensen niet bekend welke regelingen er zijn en er is angst om het terug te moeten betalen.

Er is in 2022 extra ingezet op het informeren van Overvechters over gemeentelijke regelingen en mogelijkheden in de wijk voor ondersteuning, zoals voedsel, kleding en een warm onderkomen. (bijv. met het boekje 'Wegwijzer voor mensen met weinig geld - Overvecht').

Conclusie

Moeite met rondkomen en financiële problematiek zijn veelvoorkomend in Overvecht. Ondanks de licht positieve ontwikkeling blijft een grote groep inwoners in Overvecht (langdurig) leven onder de armoedegrens. Er zijn zorgen voor de toekomst, de nu beschikbare cijfers betreffen de periode voor 2022 en geven dus nog geen beeld van de situatie na het jaar van de energiecrisis en forse inflatie.Relatief veel inwoners die wel recht hebben op financiële regelingen maken daar nog geen gebruik van. Het is voor veel mensen niet bekend welke regelingen er zijn en er is angst om het terug te moeten betalen.

3. Zorg en ondersteuning dichtbij en op maat

3.4 Zorg, ondersteuning en preventie meer samenhangend organiseren vanuit de integrale werkwijze van Krachtige Basiszorg. De ervaren gezondheid van de Overvechter staat hierin centraal.

% 10-12 jarigen met een goed ervaren gezondheid

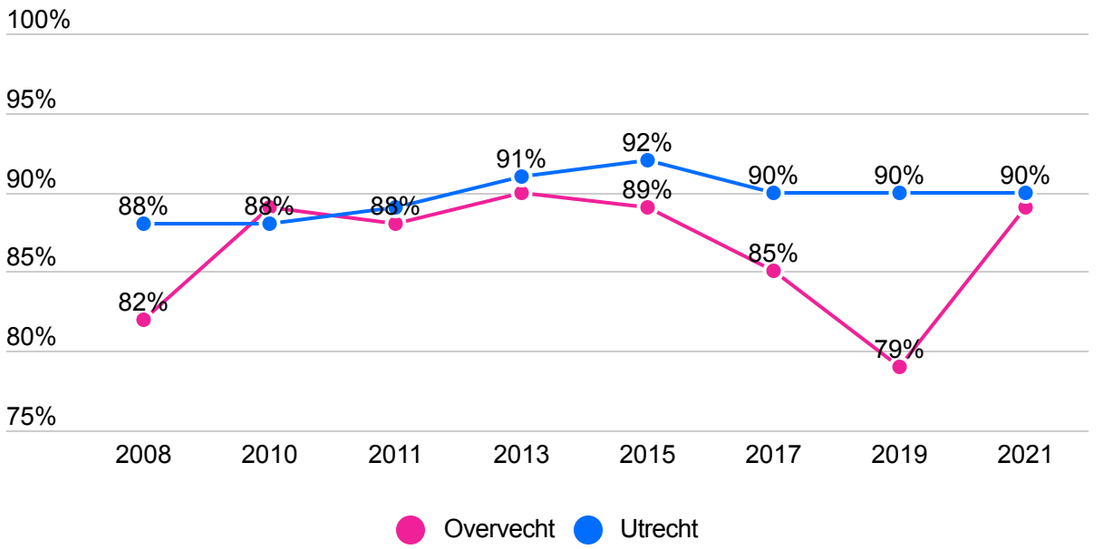

Bron: Jeugdmonitor Utrecht, 2008-2021, klas 7 en 8 op de basisschool

Na daling ervaren gezondheid kinderen in 2017 en 2019 weer een toename in 2021

Begin 2023 is een nieuwe ambitie vastgesteld op gezondheid en als vierde deelambitie toegevoegd aan de ambitie op zorg. Daarin staat de ervaren gezondheid van de inwoner centraal. Omdat ervaren gezondheid een overkoepelende maat is van gezondheid, gebruiken we dit als indicator voor deze ambitie. Dat doen we voor kinderen, jongeren en volwassenen. De ervaren gezondheid van jongvolwassenen staat beschreven in het hoofdstuk perspectief voor de jeugd.

Tot aan 2015 loopt de ervaren gezondheid van kinderen tussen 10 en 12 jaar in Overvecht relatief gelijk op met het Utrechts gemiddelde. Sinds 2017 zien we een afname in Overvecht. In 2021 is de ervaren gezondheid van Overvechtse kinderen weer gelijk aan gemiddeld in de stad. Eind 2023 is een nieuwe meting.

% 13-16 jarigen met een goed ervaren gezondheid

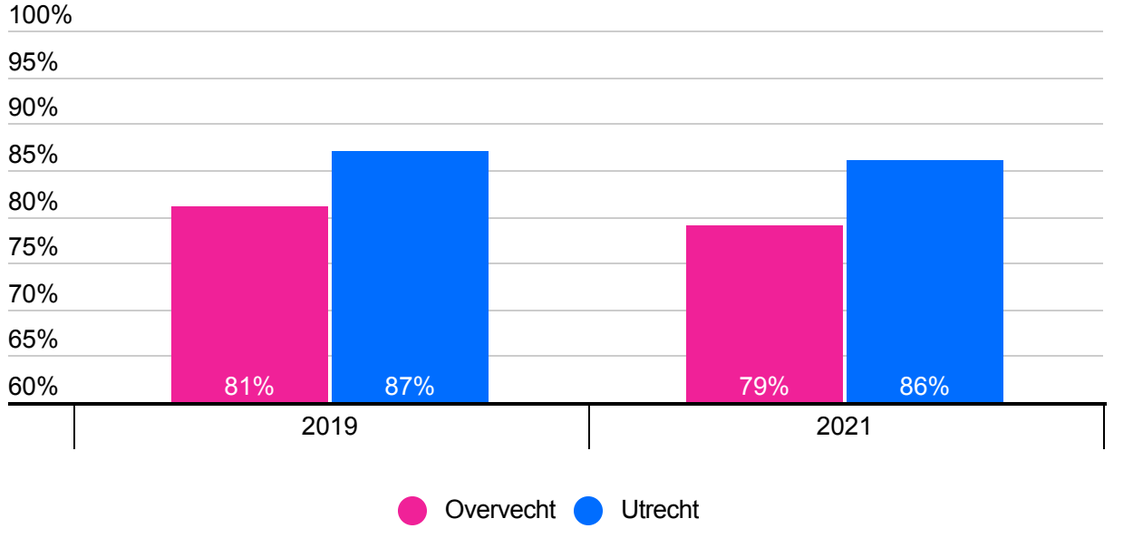

Bron: Gezondheidsmonitor Jeugd (2019-2021), jongeren tussen 13 en 16 jaar

Ervaren gezondheid jongeren in Overvecht

Sinds 2019 voeren we de gezondheidsmonitor Jeugd uit onder middelbare scholieren in Utrecht. In 2021 geeft 79% van de Overvechtse jongeren aan dat ze een goed ervaren gezondheid hebben. Dit is net iets lager dan 2019 en lager dan gemiddeld in de stad.

3. Zorg en ondersteuning dichtbij en op maat

3.4 Zorg, ondersteuning en preventie meer samenhangend organiseren vanuit de integrale werkwijze van Krachtige Basiszorg. De ervaren gezondheid van de Overvechter staat hierin centraal.

% Volwassenen (18+) met een goed ervaren gezondheid

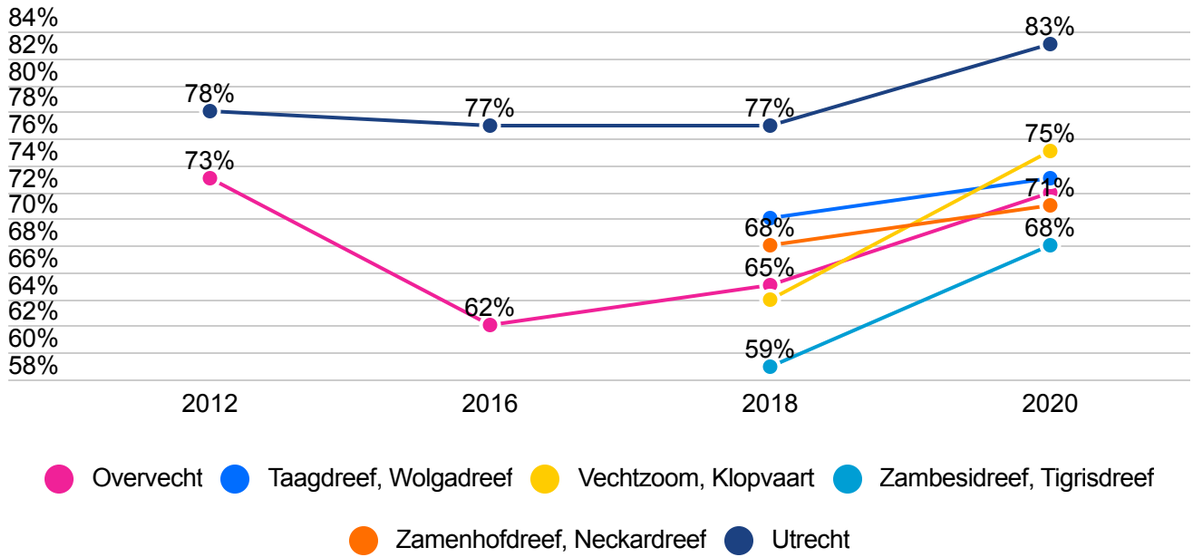

Bron: Gezondheidsmonitor Volwassenen 2012-2020

Na daling ervaren gezondheid volwassenen in 2016 en 2018 weer een toename in 2020

Elke twee jaar wordt met de gezondheidsmonitor volwassenen de gezondheid van volwassenen in Utrecht in kaart gebracht. In 2016 en 2018 zagen we in Overvecht een afname in ervaren gezondheid, in vergelijking met 2012. In 2020 zien we dat het weer stijgt tot 72%. Gemiddeld in Utrecht zien we dat 83% een goed ervaren gezondheid heeft.

Sinds 2018 hebben we ook inzicht in subwijkverschillen. In alle subwijken is een toenane zichtbaar tussen 2018 en 2020. In de subwijk Vechtzoom, Kloptvaart is de ervaren gezondheid het hoogst, in Zambesidreef, Tigrisdreef het laagst.

Input kenniskring bij vierde deelambitie

De kenniskring committeert zich aan de nieuwe deelambitie en is akkoord met het voorstel voor de indicator ervaren gezondheid. De indicator geeft geen beeld van de samenwerking, wel het uiteindelijke effect wat je hiermee wilt behalen. De cijfers over ervaren gezondheid worden als redelijk goed bestempeld, fijn ook de positieve ontwikkeling te zien bij kinderen en volwassenen. Er heerst een positief gevoel bij de samenwerking tussen het sociale domein en het medische domein, we weten elkaar beter te vinden. Fijn om het netwerk rondom gezondheid ook weer meer te verbreden, ook als we kijken naar andere kenniskringen.

Bij het interpreteren van de gegevens blijft het goed om te bedenken dat zorgverleners een hoge doorstroom zien van bewoners in hun praktijk. Ook is er een hoog verloop van medewerkers. Deelnemers uiten zorgen over het personeelstekort in de wijk. Het is dan des te belangrijker om je netwerk vitaal te houden en het goed over te dragen als je vertrekt, zodat de contacten gewaarborgd blijven.

Conclusie

De ervaren gezondheid van kinderen en volwassenen is, na een eerdere daling, weer gestegen. De ervaren gezondheid van jongeren blijft min of meer gelijk. Professionals zijn positief over de samenwerking tussen het sociale en medische domein. Zorgen zijn er over personeelstekorten en hoge doorstroom van medewerkers in zorg en welzijn.

4. Veilige buurten

4.1 Jongeren kiezen het goede pad en jongerenoverlast neemt af

Aantal registraties jeugdoverlast - wijk Overvecht

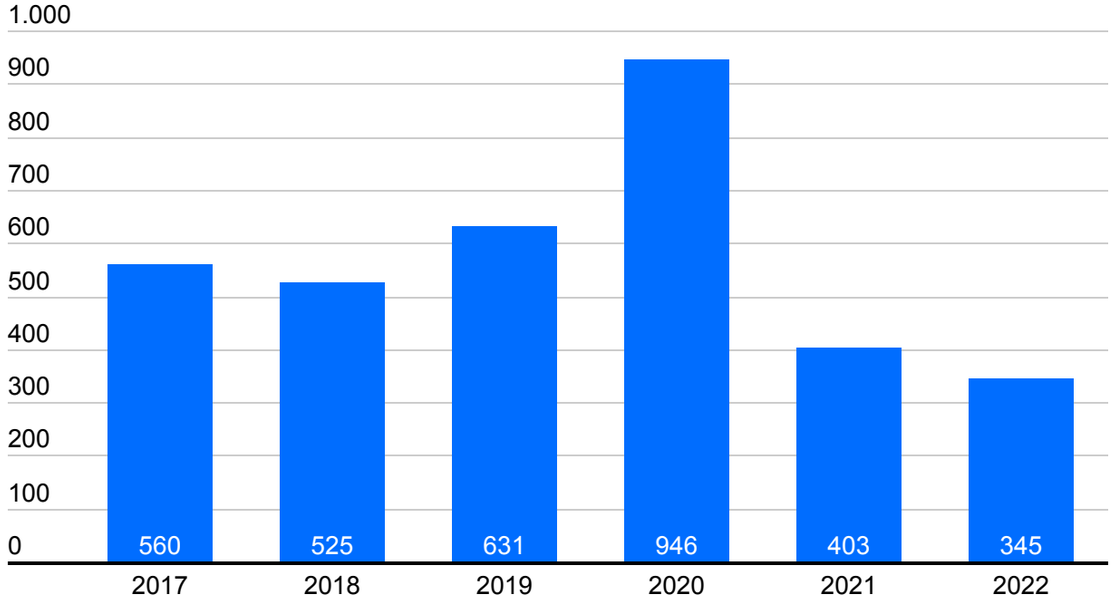

Bron:Politie Midden-Nederland, bewerking Onderzoek & Advies.

Aantal registraties jeugdoverlast Utrecht - naar wijk

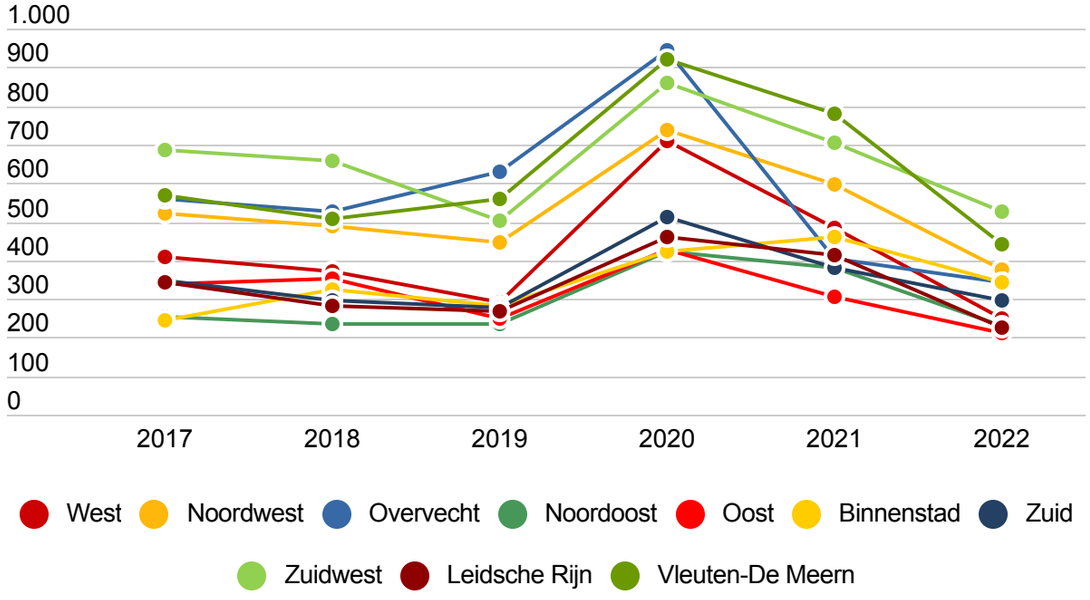

Bron:Politie Midden-Nederland, bewerking Onderzoek & Advies.

Aantal registraties jeugdoverlast in Overvecht neemt verder af

- Kijken we naar het aantal registraties van jeugdoverlast bij de politie, dan zien we in 2022 een daling van 14% voor Overvecht (van 403 in 2021 naar 345 registraties in 2022). Het niveau komt hiermee op het laagste sinds jaren. In heel Utrecht daalde het aantal registraties jeugdoverlast met bijna een kwart in 2022 en ook hier is dit het laagste niveau sinds jaren.
- Door de jaren heen zien we voor elke wijk een piek van jeugdoverlast in coronajaar 2020, toen de eerste lockdowns plaatsvonden. Het jaar erna daalde de jeugdoverlast, vooral in Overvecht (-57%). In 2022 is de daling in Overvecht juist lager dan in de andere wijken. Als we kijken naar het absolute aantal registraties, dan deelt Overvecht samen met de wijk Binnenstad een vierde plaats (respectievelijk 345 en 343 registraties).
- In de Inwonersenquête wordt gevraagd naar ervaren jongerenoverlast. De laatste enquête is van 2021. Toen zei ruim een op de drie Overvechters (37%) vaak overlast te ervaren van jongeren. De ervaren jongerenoverlast bleef hiermee weliswaar stabiel voor Overvecht, maar het niveau lag hoger dan gemiddeld in Utrecht (22%). De volgende Inwonersenquête is in het najaar van 2023. Begin 2024 is er dan een nieuwe update van de ervaren jongerenoverlast.

4. Veilige buurten

4.1 Jongeren kiezen het goede pad en jongerenoverlast neemt af

% jeugdige verdachten (12 t/m 24) in Overvecht en Utrecht

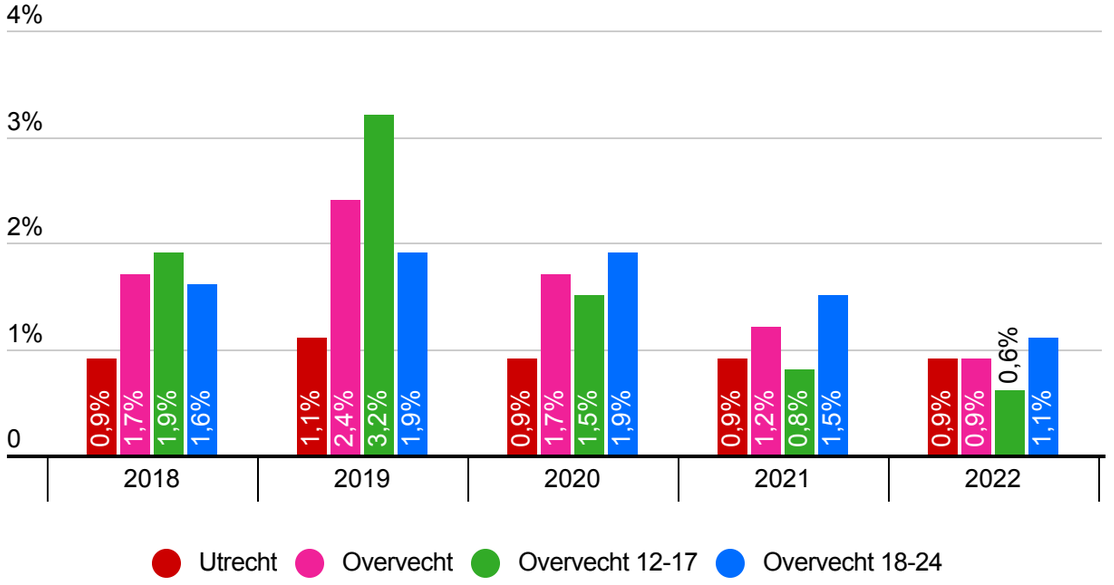

Bron:Politie Midden-Nederland, bewerking Onderzoek & Advies.

Aandeel in Overvecht aangehouden jeugdige verdachten daalt

- Het percentage (unieke) jeugdige verdachten, aangehouden in Overvecht, is gedaald naar 0,9% en is daarmee nagenoeg gelijk aan het Utrechts gemiddelde. De afname betreft beide leeftijdscategorieën (de oudere leeftijdsgroep daalt iets harder).
- Volgens de definitie van jeugdige verdachten gaat het om personen van 12 tot en met 24 jaar van wie een redelijk vermoeden bestaat dat zij pleger zijn van een misdrijf, maar waarbij de bewijsvoering nog niet rond hoeft te zijn. De cijfers betreffen de pleegplaats (dit hoeft niet de woonwijk van de pleger te zijn). Om een aandeel weer te geven is het cijfer gedeeld door het aantal jeugdige inwoners van de wijk.

Input kenniskring: duiding

In de kenniskring van 21 februari 2023 is uitgelegd dat de registraties jongerenoverlast zowel meldingen van inwoners kunnen zijn, als registraties van incidenten waar de politie zelf op af gaat. Het kan hierbij om diverse vormen van overlast gaan, zoals hanggedrag, overlast door gebruik van lachgas of overlast in winkelcentra. Eén van de aanwezigen merkt op dat de jeugdgroepen uiteen vallen en ook mobiel zijn. Ze verspreiden zich over de stad. Toch wordt ook gezegd dat jongeren die zijn opgegroeid in Overvecht, in deze wijk blijven.
Als het gaat over de afname van jeugdige verdachten in Overvecht, merkt één van de aanwezigen op dat deze indicator eigenlijk niet zoveel zegt: verdacht zijn betekent nog niet dat je veroordeeld bent. Eigenlijk zou je dan het aantal veroordeelden als indicator moeten hebben.

Conclusies

Het aantal registraties jeugdoverlast is in 2022 in alle wijken afgenomen. Deze afname is in Overvecht minder sterk dan in de andere wijken. Daar staat tegenover dat de jeugdoverlast in Overvecht een jaar eerder (in 2021) juist veel sterker afnam dan in de andere wijken. In drie jaar tijd is Overvecht niet meer de wijk met de meeste jongerenoverlast, maar staat de wijk op plek 4. Het aandeel jeugdige verdachten daalt tot op het Utrechtse gemiddelde. De daling betreft vooral de groep 12-17 jaar.

4. Veilige buurten

4.2 Terugdringen van ondermijnende criminaliteit door herstellen van de norm en vergroten van maatschappelijke weerbaarheid

Deze paragraaf bestaat deels uit data van 2021.

Aantal MMA meldingen die toe te wijzen zijn aan Overvecht

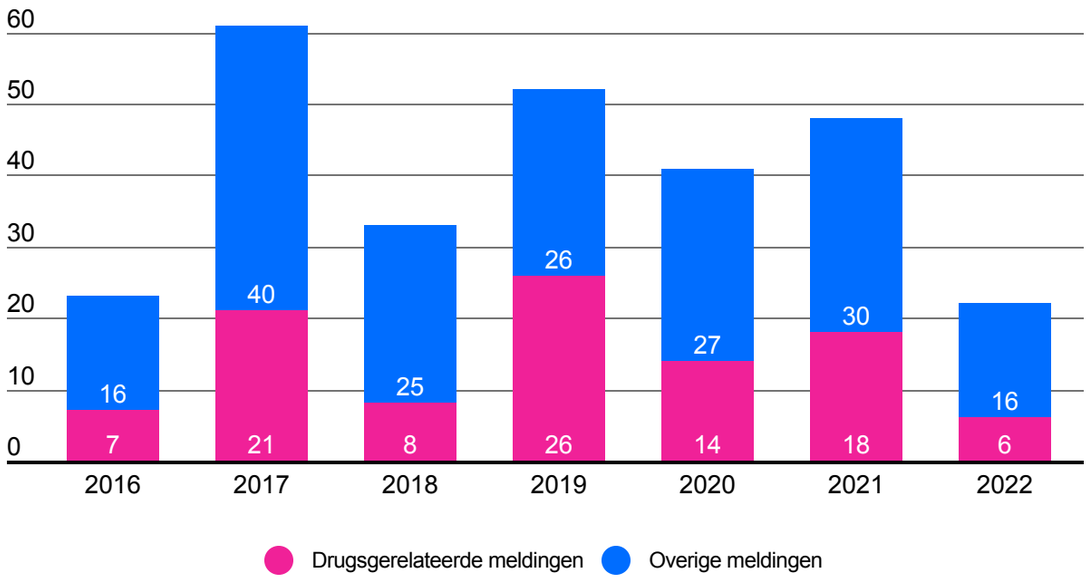

Bron: MMA: ruim een kwart van de meldingen is niet aan een wijk toe te wijzen

% inwoners dat zich wel eens onveilig voelt in de eigen buurt - wijk Overvecht versus Utrecht

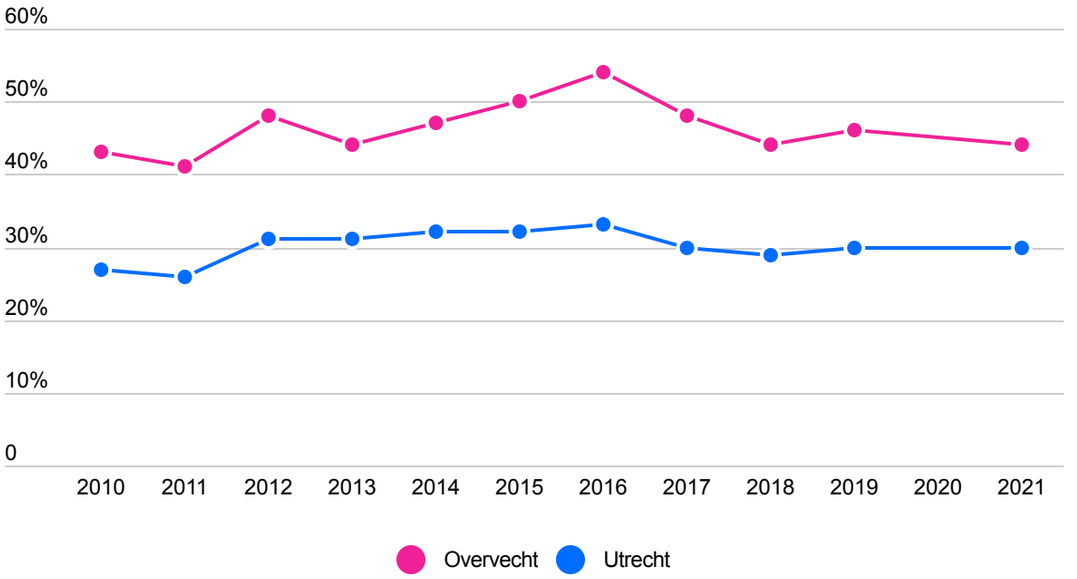

Bron: inwonersenquête 2021 gemeente Utrecht, in 2020 is er geen inwonersenquête gehouden

Door trendbreuk geen conclusie t.a.v. ontwikkeling aantal drugsgerelateerde MMA meldingen

- Voor de deelambitie 'terugdringen ondermijnende criminaliteit' kijken we onder andere naar meldingen bij Meld Misdaad Anoniem (MMA). In 2022 is er sprake van een trendbreuk, omdat MMA de meldingscategorieën heeft gewijzigd en dit niet met terugwerkende kracht over de voorgaande jaren heeft aangepast. Het is nu niet duidelijk of de afname in drugsgerelateerde meldingen (van 18 naar 6 in 2022) ook daadwerkelijk een afname is. Overall is er wel een daling in het totaal aantal meldingen te zien.
- Drugs is de meest voorkomende klasse bij MMA meldingen die zijn toe te wijzen aan de wijk Overvecht, op afstand gevolgd door witwassen/fraude en mensenhandel/illegalen/prostitutie.

Overvechters voelen zich vaker dan gemiddeld onveilig in de eigen buurt

Vorig jaar rapporteerden wij over de ervaren veiligheidsgevoelens van inwoners van Overvecht. Dit cijfer komt uit de Utrechtse Inwonersenquête. In 2022 is er geen nieuwe enquête geweest, dus rapporteren we hier over de meest recente van 2021. Bijna de helft (44%) van de Overvechters voelt zich in 2021 wel eens onveilig in de eigen buurt. Gemiddeld in Utrecht is dit 30%. In Overvecht voelt 10% zich *vaak* onveilig ten opzichte van 3% in Utrecht.

4. Veilige buurten

4.2 Terugdringen van ondermijnende criminaliteit door herstellen van de norm en vergroten van maatschappelijke weerbaarheid

% inwoners dat zich wel eens onveilig voelt in de eigen buurt - naar subwijken binnen Overvecht

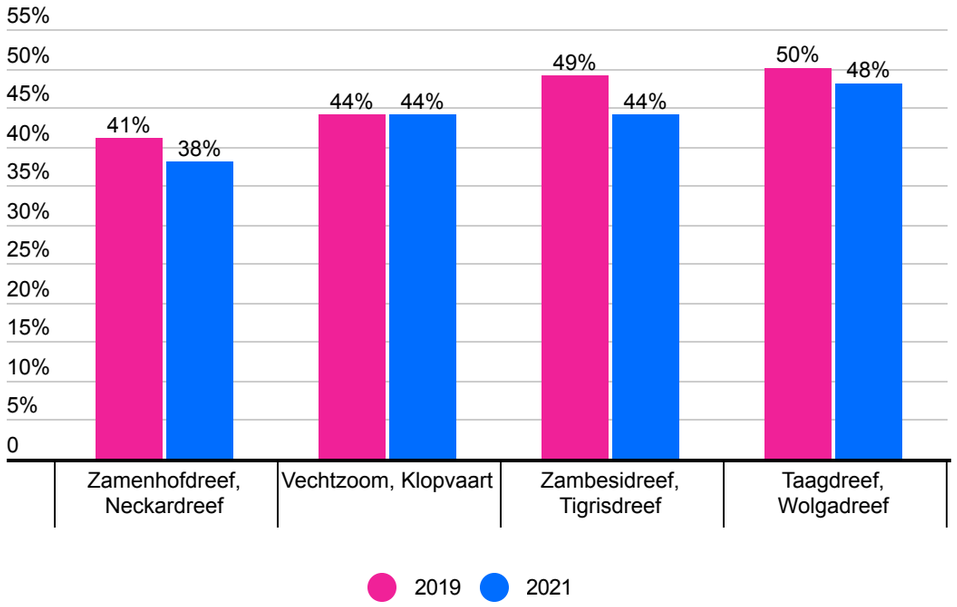

Bron: inwonersenquête 2021, gemeente Utrecht, in 2020 is er geen inwonersenquête gehouden

Verschillen in onveiligheidsgevoelens tussen subwijken

- In drie van de vier subwijken lijkt de veiligheidsbeleving te verbeteren, vooral in Zambesidreef/Tigrisdreef (deze subwijk bevat de buurtaanpak gebieden). De verschillen tussen de jaren zijn echter niet significant, dat wil zeggen dat verschillen toeval kunnen zijn.
- De inwoners van de subwijken Taagdreef, Wolgadreef voelen zich in 2021 het vaakst onveilig in hun eigen buurt: 48% van hen geeft in 2021 aan zich wel eens onveilig te voelen in hun eigen buurt.

Input kenniskring: ervaring en aanbeveling

Bij de presentatie van de MMA meldingen is er teleurstelling dat deze niet vergeleken kunnen worden met voorgaande jaren, doordat er een trendbreuk is. Er wordt gesproken over een mogelijke afname van de meldingsbereidheid en of deze te wijten is aan een afnemend vertrouwen in de overheid. Daar kunnen helaas geen conclusies over worden getrokken. Enkele weken na de kenniskring werden de landelijke jaarcijfers van Meld Misdaad Anoniem bekend. Daaruit blijkt dat het aantal meldingen sinds het einde van de coronapandemie met bijna een kwart is afgenomen (Bron: RTV Utrecht, 21 maart 2023).

In de kenniskring wordt stilgestaan bij de ontwikkeling van het veiligheidsgevoel in Overvecht. In Overvecht voelen relatief meer inwoners zich wel eens onveilig in de eigen buurt dan gemiddeld in Utrecht. Vooral in de periode 2013-2016 is dit verschil opvallend. Aanwezigen merken op dat er in die periode aanslagen waren in Frankrijk en ook enkele schietincidenten in de wijk Overvecht. Deze incidenten dragen hoogstwaarschijnlijk bij aan het gevoel van (on)veiligheid. Na 2016 verbetert de veiligheidsbeleving in Overvecht en de afgelopen jaren is het cijfer relatief stabiel.

Conclusies

Het aantal meldingen bij Meld Misdaad Anoniem is gedaald. Door een trendbreuk kunnen er geen conclusies worden verbonden aan de afname in het aantal drugsgerelateerde meldingen. Vanaf 2022 starten we een nieuwe reeks.
Na 2016 verbetert de veiligheidsbeleving in Overvecht. Vanaf 2018 is er sprake van een stabilisatie. Het percentage inwoners dat zich wel een onveilig voelt in de eigen buurt ligt in Overvecht hoger dan gemiddeld in Utrecht. In 2024 komen er nieuwe cijfers over het veiligheidsgevoel.

4. Veilige buurten

4.3 Tegengaan van polarisatie en radicalisering. Deze paragraaf bestaat uit data van 2021.

% inwoners dat zich gediscrimineerd voelt het afgelopen jaar

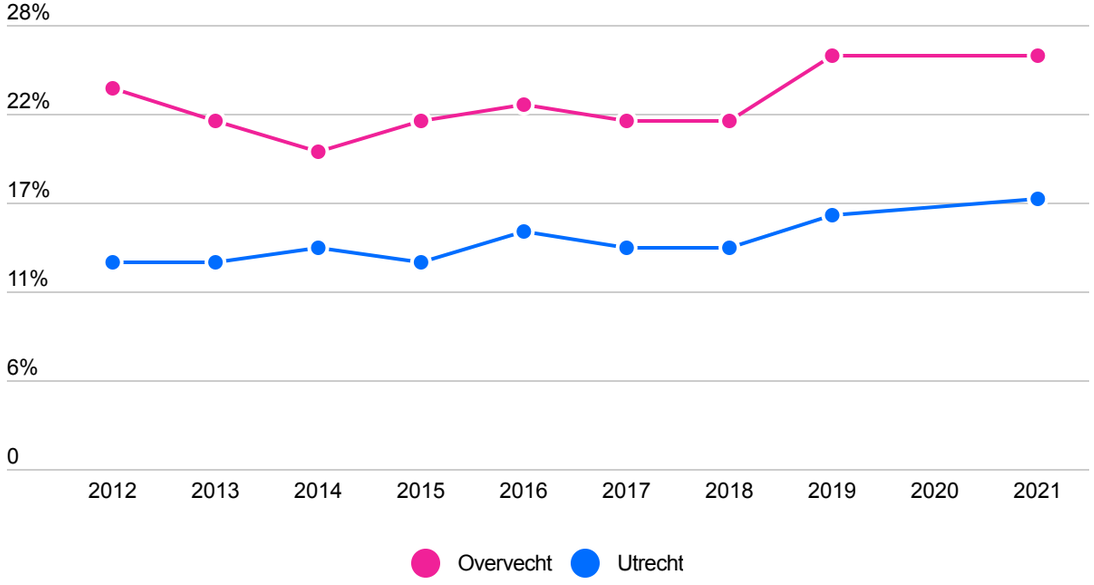

Bron: inwonersenquête 2021, gemeente Utrecht

Kwart van Overvechters voelde zich gediscrimineerd

Uit de Inwonersenquête van 2021 bleek dat 26% van de inwoners van Overvecht zich gediscrimineerd voelt. Gemiddeld in Utrecht is dit 17%. Overvechters voelen zich voornamelijk gediscrimineerd vanwege hun huidskleur, etniciteit en afkomst (16%) en vanwege hun geloof (7%). Discriminatiegevoelens in Overvecht zijn in 2021 gelijk gebleven ten opzichte van de jaren daarvoor.

Aandeel vertrouwen in lokale overheid (college, raad en ambtenaren) naar wijken - 2021

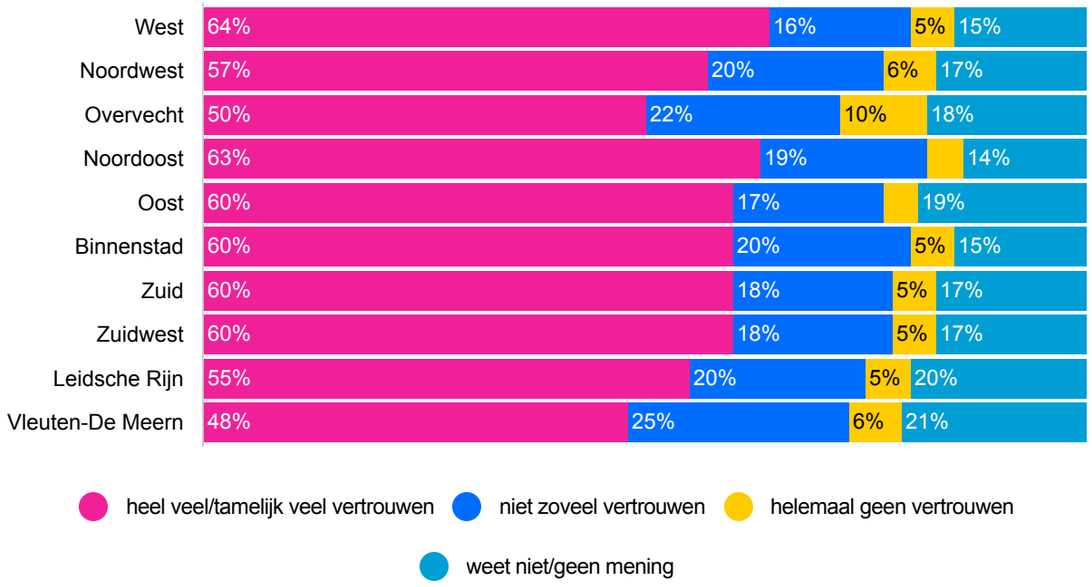

Bron: inwonersenquête 2021, gemeente Utrecht

Overvechters hebben minder dan gemiddeld vertrouwen in lokale overheid

In Overvecht is het vertrouwen van inwoners in de lokale overheid 50%, stedelijk is dat 57%. De wijk kent bovendien het hoogste aandeel inwoners dat helemaal geen vertrouwen heeft in de lokale overheid, nl. 10%.

4. Veilige buurten

4.3 Tegengaan van polarisatie en radicalisering. Deze paragraaf bestaat uit data van 2021.

aandeel vertrouwen in landelijke overheid (regering, 2de kamer en ambtenaren Rijksoverheid)) naar wijken - 2021

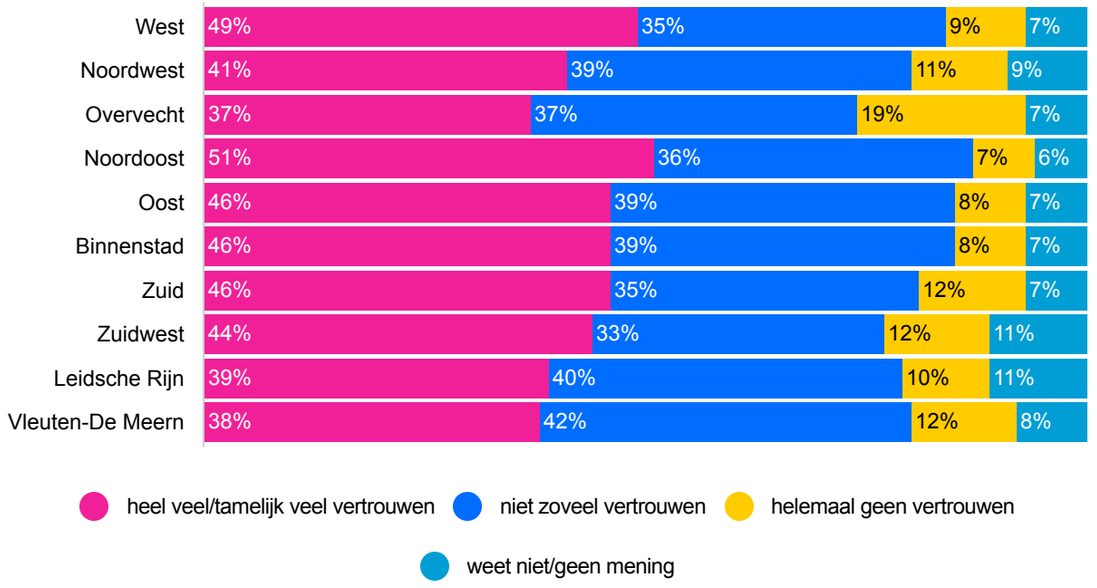

Bron: inwonersenquête gemeente Utrecht

Overvechters hebben minder dan gemiddeld vertrouwen in landelijke overheid

In Overvecht heeft 37% van de inwoners vertrouwen in de landelijke overheid, stedelijk is dat 43%. Ook hier heeft Overvecht van alle wijken het grootste aandeel inwoners dat helemaal geen vertrouwen heeft in de landelijke overheid (19%).

Input kenniskring: ervaringen

Volgens één van de aanwezigen is het cijfer over vertrouwen in de overheid zorgwekkend in Overvecht. Mensen met weinig vertrouwen stemmen vaak niet. Het blijkt ook dat de opkomst bij stemmen het laagst is in Overvecht. Bij de afgelopen verkiezingen voor de Provinciale Staten (15-3-2023) was de opkomst in Overvecht 40%, het laagst van alle wijken. Hetzelfde geldt voor de laatste gemeenteraadsverkiezingen (16-3-2022), toen was de opkomst 35%. Eén van de aanwezigen zegt dat de opkomst bij verkiezingen meer met onbekendheid te maken heeft dan met gebrek aan vertrouwen. Vooral jongeren vragen zich af wat de gemeente voor hen doet. Resultaten van acties of beleid van de gemeente zijn vaak niet direct zichtbaar of tastbaar voor hen. Dat geldt ook voor oudere bewoners, die na jaren nog steeds dezelfde economische status hebben en het gevoel hebben dat het stemmen niets oplevert. De gemeente moet duidelijk communiceren wat ze voor bewoners doet, bijvoorbeeld via de buurthuizen waar veel vrouwen elkaar ontmoeten en (maatschappelijke) thema's bespreken.

Conclusie

Volgens de deelnemers van de vorige kenniskring is discriminatie een belangrijke voedingsbodem voor polarisatie en radicalisering. Het aandeel Overvechters dat zich in 2021 gediscrimineerd voelt blijft met 26% gelijk aan het jaar ervoor. Het aandeel blijft aanmerkelijk hoger dan gemiddeld in Utrecht (17%). Polarisatie kan gelinkt worden aan vertrouwen in de overheid. Inwoners van Overvecht hebben minder dan gemiddeld vertrouwen in de lokale overheid (50% versus 57% gemiddeld in Utrecht). Hetzelfde geldt voor het vertrouwen in de landelijke overheid (37% versus 43% gemiddeld in Utrecht).

5. Meedoen en ondernemen

5.1 Iedereen doet mee, van activering en scholing tot werk, aansluitend op intrinsieke motivatie en talenten van bewoners. De kansen van scholing, werk en ondernemen in Overvecht zelf worden benut.

% personen van 15 jaar of ouder met werkloosheids- of bijstands-, of arbeidsongeschiktheidsuitkering

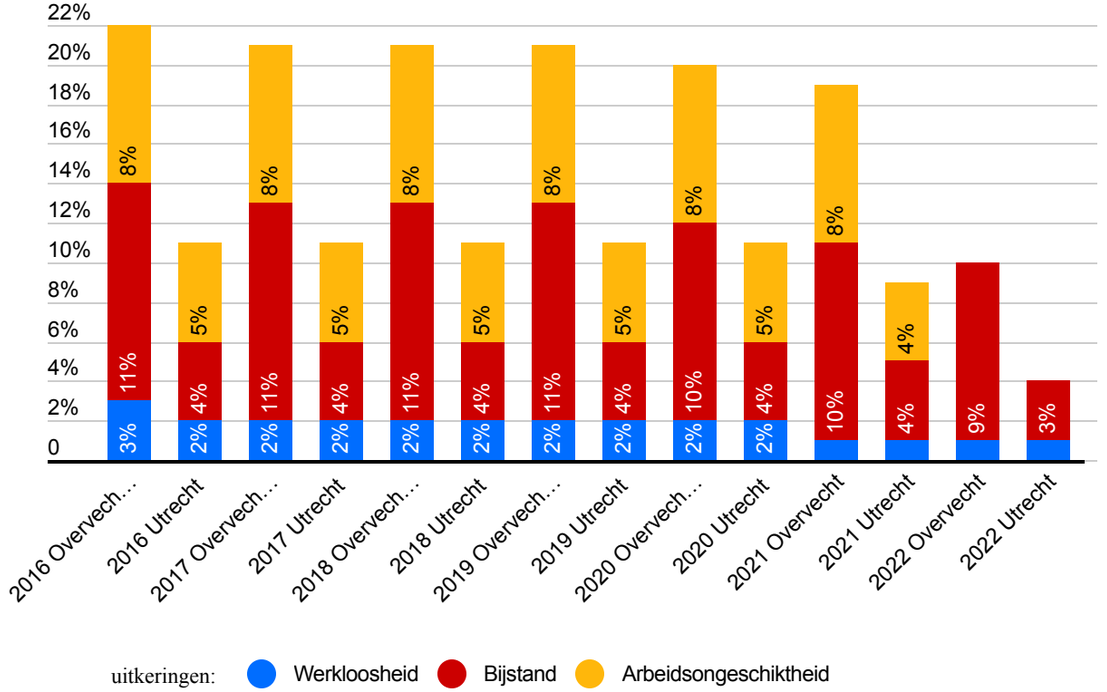

Bron: CBS. alle cijfers tot en met 2019 van maart dat jaar, vanaf 2020 juni cijfers. 2020, 2021, 2022 voorlopig, arbeidsongeschiktheid 2022 is nog niet bekend

aantal personen met een werkloosheids- of bijstandsuitkering per buurt

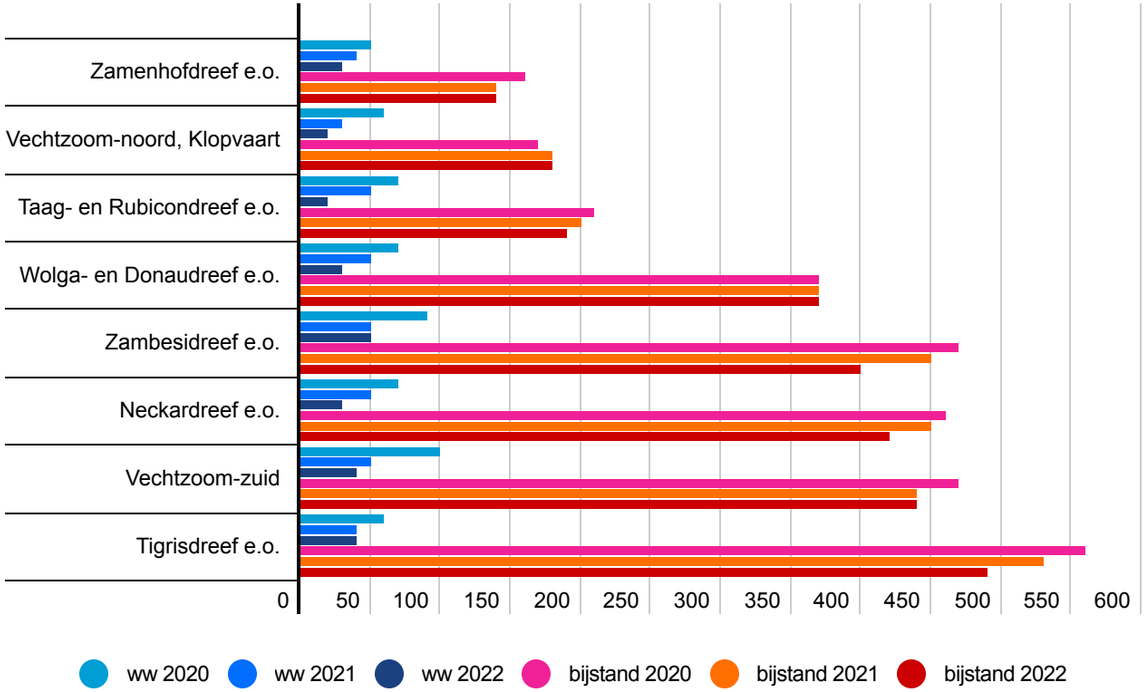

Bron: CBS, juni 2020, juni2021 en juni 2022: voorlopig cijfers

Relatief veel werkloosheids- en bijstandsuitkeringen in Overvecht, aantallen uitkeringen dalen

In de cijfers zien we een dalend aandeel personen met een werkloosheids- of bijstandsuitkering in Overvecht. Het aandeel werkloosheidsuitkeringen daalt tussen maart en juni van 2021 van 1,7% (afgerond 2%) naar 1,3% (afgerond 1%) en is in juni 2022 0,9%. Het aandeel personen van 15 jaar of ouder met een bijstandsuitkering daalt tussen september 2021 en december 2021 van 9,6% (afgerond 10%) naar 9,4% (afgerond 9%) en in in juni 2022 9,2%. Het aantal werkloosheidsuitkeringen daalt van juni 2020 tot juni 2022 van 560 naar 260: minder dan de helft. Het aantal bijstandsuitkeringen daalt in deze periode met 8% voor Overvecht als geheel: van 2.860 naar 2.620. De werkloosheid voor Overvecht is onbekend. Werkloosheid wordt bepaald op basis van een landelijke enquête en daarvan zijn er te weinig waarnemingen om op wijkniveau de werkloosheid te meten. Daarom volgen we het aantal werkloosheids-, arbeidsongeschiktheids- en bijstandsuitkeringen.

5. Meedoen en ondernemen

5.1 Iedereen doet mee, van activering en scholing tot werk, aansluitend op intrinsieke motivatie en talenten van bewoners. De kansen van scholing, werk en ondernemen in Overvecht zelf worden benut. Deze pagina bestaat uit data uit 2021.

% inwoners dat meedoet

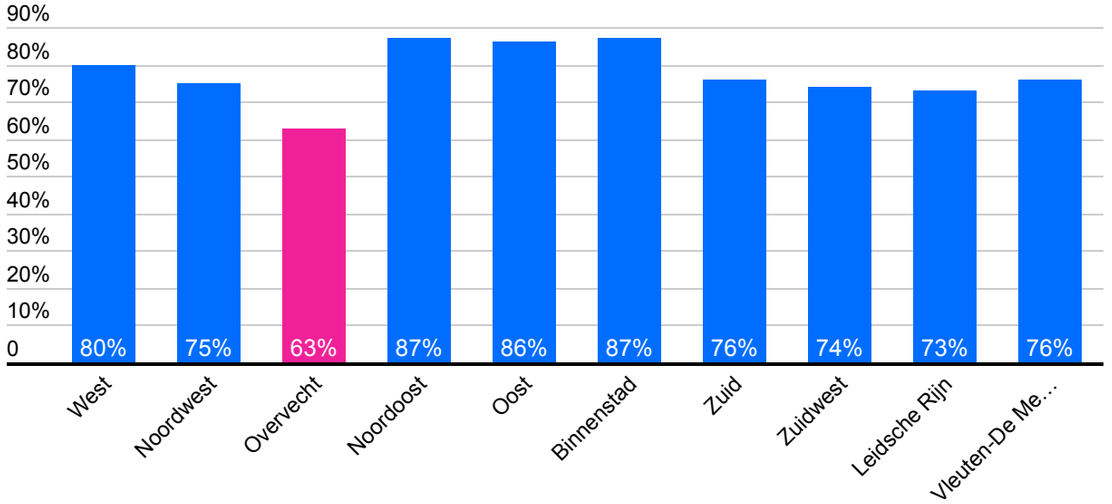

Bron: Gemeente Utrecht, inwonersenquête 2021. In 2022 is geen inwonersenquête gehouden.

% inwoners dat meedoet, naar onderdeel in Overvecht en Utrecht

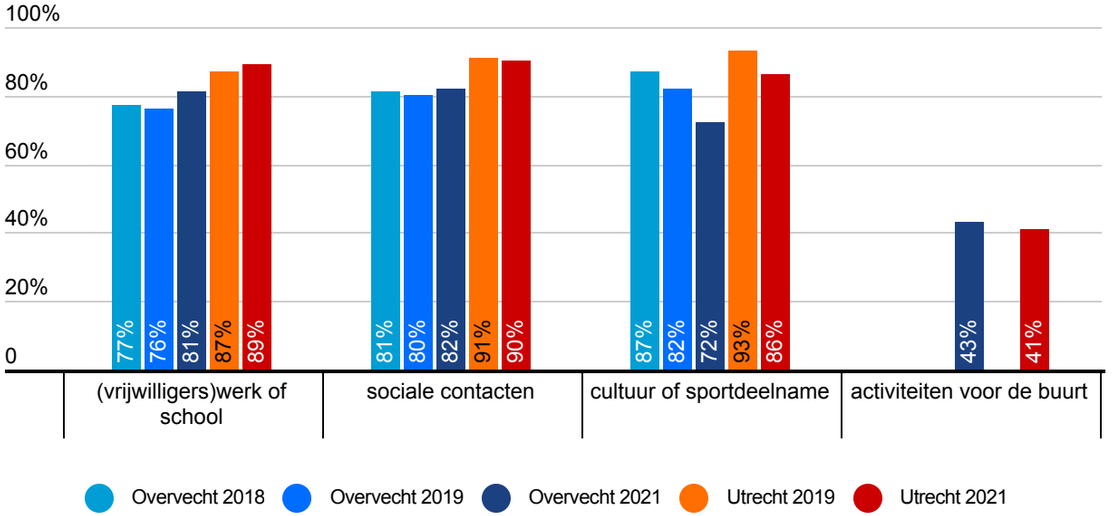

Bron: inwonersenquête gemeente Utrecht, de vraag naar activiteiten in de buurt is anders gesteld dan voorheen en daarom zijn hiervoor geen oude jaren opgenomen. In 2020 en in 2022 is geen inwonersenquête gehouden.

Ambitie en indicator meedoen

De ambitie van Samen voor Overvecht is dat iedereen in de wijk kan meedoen, de wijk stimuleert dat bewoners meedoen en mogelijkheden biedt voor bewoners om hun talenten te ontplooien. Waar mogelijk worden deze talenten in de wijk ingezet door werkgevers in de wijk. Dit draagt ook bij aan een aantrekkelijk ondernemersklimaat.

Voor meedoen kijken we naar een samengestelde indicator op basis van vier aspecten:
het verrichten van (vrijwilligers)werk of volgen van een opleiding
· het deelnemen aan sport of culturele activiteiten
· het verrichten van activiteiten in de buurt
· het hebben van sociale contacten
Als inwoners ten minste op drie van de vier genoemde gebieden actief zijn, doen ze mee.

Overvechters doen minder mee dan gemiddeld, activiteiten voor de buurt scoren hoger

Het aandeel inwoners dat geen moeite ervaart met meedoen ligt in Overvecht (63%) lager dan stedelijk gemiddeld (78%). Kijken we naar de verschillende onderdelen van meedoen dan zien we dat inwoners van Overvecht behalve op activiteiten voor de buurt (iets) lager scoren dan gemiddeld.
Ten opzichte van 2019 is in 2021 de deelname aan cultuur of sport in Overvecht met gedaald van 82% naar 72%, In Utrecht is dit van 93% naar 86% gedaald. De coronamaatregelen zullen hieraan bijgedragen hebben.

Vrijwilligerswerk, werk of school is gestegen van 76% naar 81%: dit zit in het percentage school of werk; het aandeel dat vrijwilligerswerk doet is stabiel op 35%. De verandering in het aandeel sociale contacten van 80% naar 82% is te klein om op basis van deze enquête te kunnen zeggen dat het stijgt.

5. Meedoen en ondernemen

5.1 Iedereen doet mee, van activering en scholing tot werk, aansluitend op intrinsieke motivatie en talenten van bewoners. De kansen van scholing, werk en ondernemen in Overvecht zelf worden benut.

Input uit de kenniskring: duiding, ervaringen en aanbevelingen

Werkloosheidsuitkeringen en bijstandsuitkeringen

In de kenniskring worden een aantal vragen gesteld om meer informatie om de data meer in perspectief te zien. Zoals een analyse van het bijstandsbestand: zitten er in Overvecht relatief meer mensen in met een grote afstand tot de arbeidsmarkt? Wat voor soort mensen verhuizen naar en uit Overvecht? Hoe is het aandeel sociale huur in Overvecht en Utrecht en wat de samenstelling van de huishoudens? Dit gaan we in de volgende kenniskring met elkaar bespreken.

In de Tigrisdreef neemt het aantal personen met een bijstandsuitkering, dat zou samen kunnen komen door het sociaal renoveren.

Conclusies

Er zijn relatief veel bijstandsuitkeringen in Overvecht, maar de aantallen uitkeringen dalen. Het aandeel werkloosheidsuitkeringen in halverwege 2022 in Overvecht even hoog als voor Utrecht als geheel 1%.

5. Meedoen en ondernemen

5.2 We verbinden vraag van werkgevers aan talenten van bewoners.

Bewoners zien mogelijkheden om aan werk te komen, een opleiding of stageplek te vinden.

Indicatoren

In de voortgangsrapportage beschrijven we de resultaten van verschillende projecten die gerelateerd zijn aan deze deelambitie. Denk aan het werk van Focus, de Werkwinkel, Dok 030 en Pozitive. In het afgelopen jaar zijn er in totaal 143 mensen uitgestroomd naar regulier werk, 63 zijn een eigen bedrijf begonnen en 59 zijn gestart met schoolopleiding of terug naar school gegaan.

Kenniskring

In de kenniskring wordt aangegeven dat 70/80% van de mensen die aan het werk gaan via Pozitive of Werkwinkel fulltime werkt. Bij opleidingen wordt Zorg veel gekozen en Techniek trekt ook aan.
De ICT-sector is bij veel nieuwe Nederlanders in trek. Pozitive begeleidt een groep vrouwen die richting ICT willen.

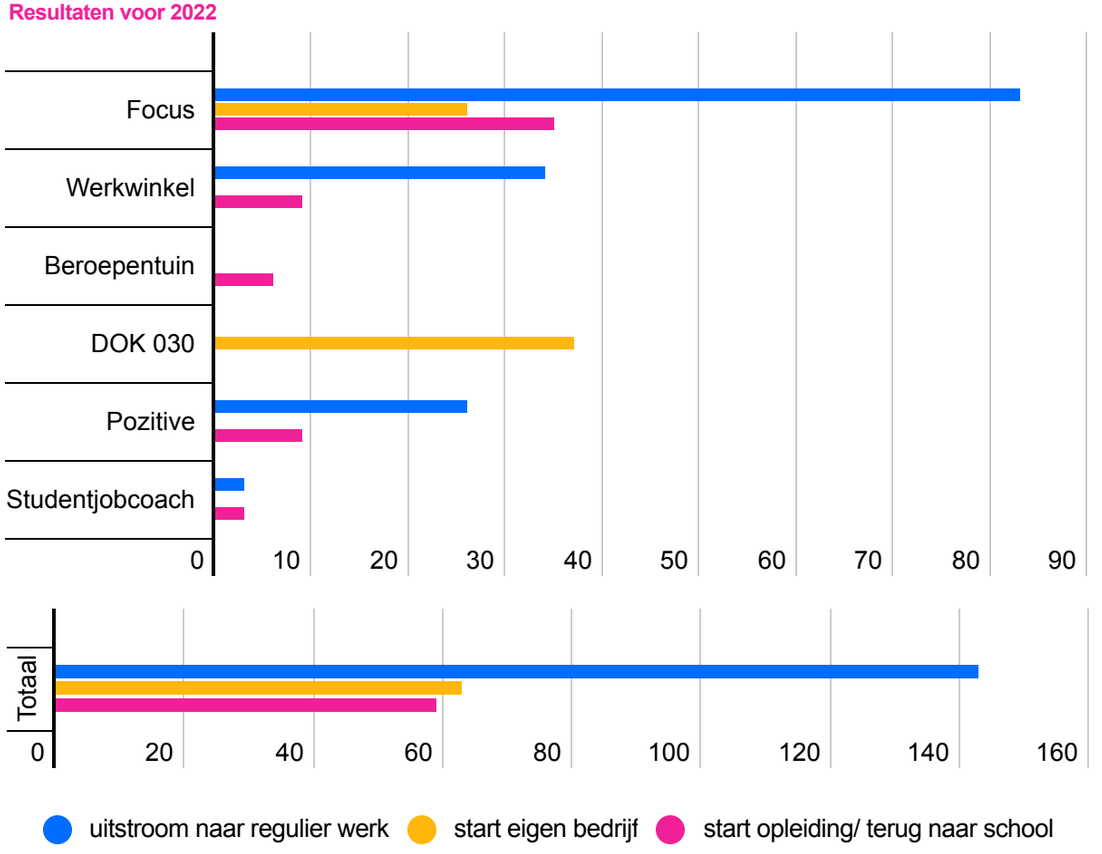

5. Meedoen en ondernemen

5.3 We zorgen voor een aantrekkelijk ondernemersklimaat

Aantal vestigingen

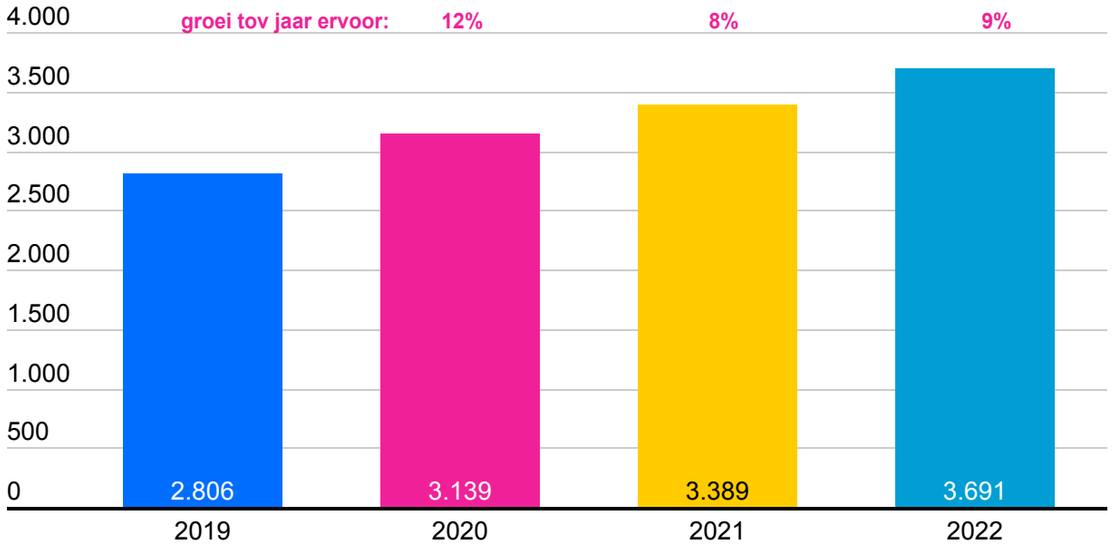

Bron: Provinciaal arbeidsplaatsenregister (PAR), bewerking afdeling Onderzoek & Advies gemeente Utrecht, meetmoment is april

Aantal banen

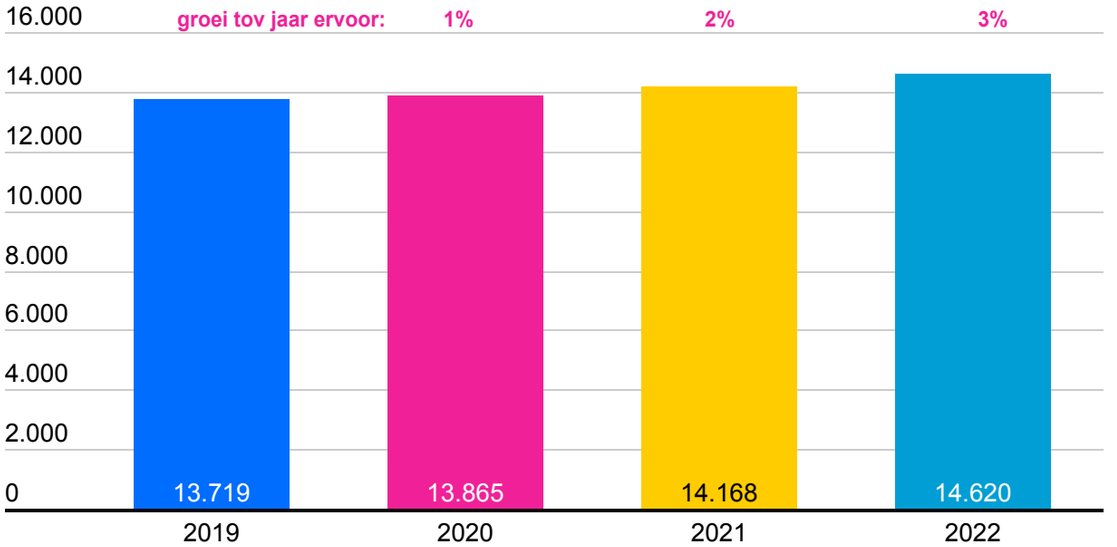

Bron: Provinciaal arbeidsplaatsenregister (PAR), bewerking afdeling Onderzoek & Advies gemeente Utrecht, meetmoment is april

Vestigingen: groei in gezondheids- en welzijnszorg

Op basis van het provinciale arbeidsplaatsenregister (een jaarlijkse enquête in april die gekoppeld is aan het handelsregister) weten we van elk bedrijf waar het gevestigd is, in welke sector het actief is én hoeveel mensen er werken. Het aantal vestigingen groeit tussen 2021 en 2022 met 9%, de jaren ervoor met 12% en 8%. Het laatste jaar groeiden de sectoren gezondheidszorg (116), bouw (61) en zakelijke dienstverlening (60) in absolute zin het meeste. Sinds 2019 zit de grootste groei in Overvecht in absoluut aantal vestigingen bij de gezondheidszorg (257, 69%), zakelijke dienstverlening (172, 29%), transport/communicatie (126, 32%) en de bouw (113, 41%).

Banen:

Het aantal banen groeit tussen 2021 en 2022 met 3%, de jaren ervoor met 1% en 2%. Het aantal banen in de gezondheidszorg bleef gelijk ten opzichte van 2021 en steeg met 60 ten opzichte van 2019, een groei van 2%. Dit komt mede door een administratieve wijziging: één bedrijf in de gezondheidszorg met nevenvestigingen in de rest van de stad die nu niet meer in Overvecht geteld worden. Dat bedrijf daalde mede daardoor met ruim 300 personen. De hoge groei van het aantal vestigingen en de veel lagere groei van het aantal banen komt daarnaast door een groei van het aantal zzp'ers en een daling van het werkzaam personeel in de grotere organisaties.
Tussen 2021 en 2022 groeide vooral het aantal banen in de bouw (179), zakelijke dienstverlening (79) en de horeca (68). De horeca is daarmee wat betreft werkgelegenheid in Overvecht hersteld van de dip in 2021 door de coronamaatregelen. Ten opzichte van 2019 is er een groei van 41 banen (12%).
In de periode 2019 - 2022 zijn de bouw (212), zakelijke dienstverlening (179) en ook onderwijs (142) in absolute zin de grootste groeiers. In relatieve zin groeien de industrie (31%, 94 banen) en cultuur / sport / recreatie (24%, 99 banen) het meest.

5. Meedoen en ondernemen

5.3 We zorgen voor een aantrekkelijk ondernemersklimaat

veranderingen in banen 2019-2020, 2020-2021 en 2021 - 2022 naar grootteklasse

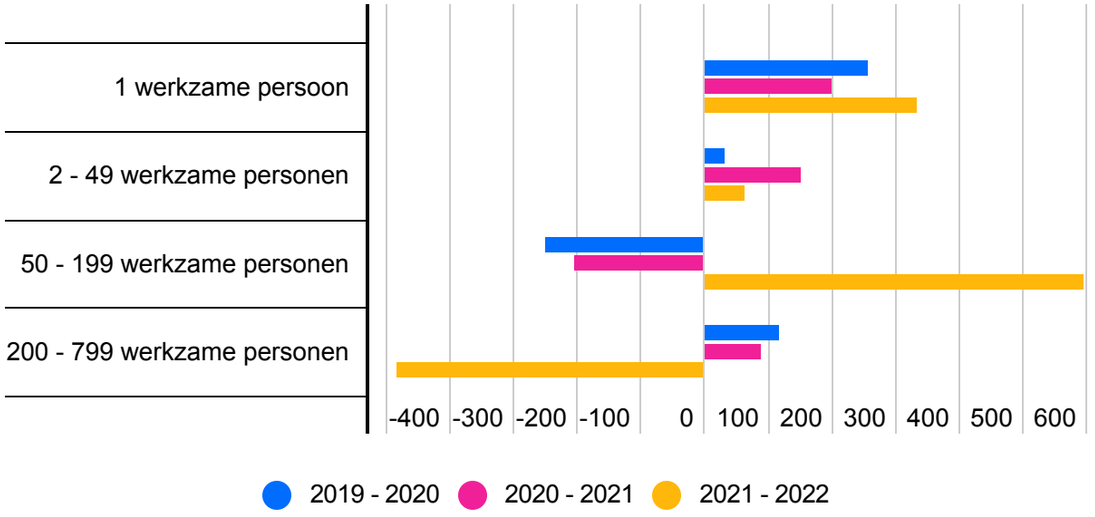

Bron: Provinciaal arbeidsplaatsenregister (PAR), bewerking afdeling Onderzoek & Advies gemeente Utrecht

verandering in aantal vestigingen 2019 - 2020, 2020 - 2021, 2021 - 2022 naar oorzaak

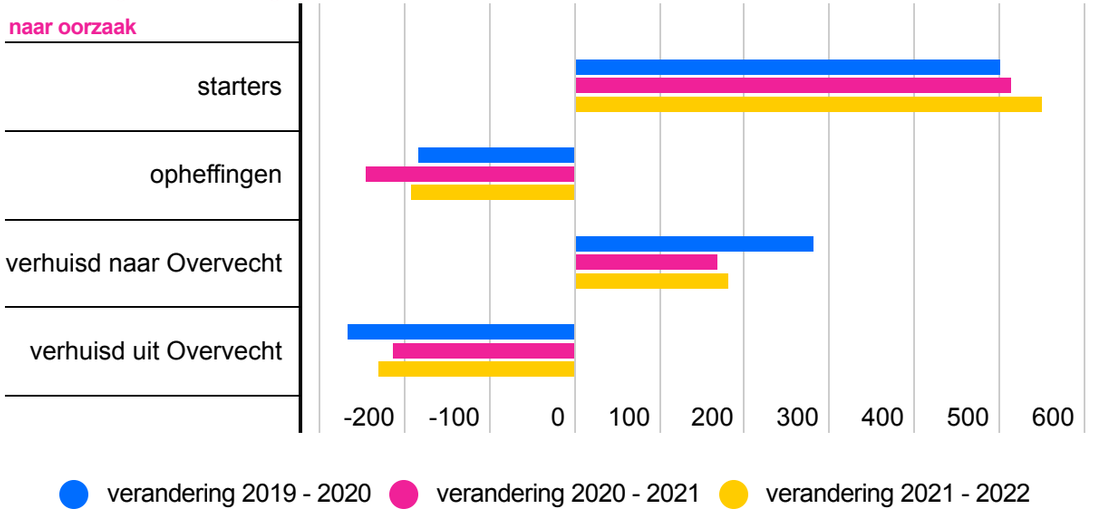

Bron: Provinciaal arbeidsplaatsenregister (PAR), bewerking afdeling Onderzoek & Advies gemeente Utrecht

Groei blijft vooral in 1 persoonsvestigingen

Krimp en groei kunnen ontstaan doordat een bedrijf zich in de wijk vestigt, uit de wijk vertrekt, wordt opgeheven of doordat starters beginnen. Kijken we gedetailleerder naar de ontwikkelingen in aantallen banen, dan zien we dat het aantal banen voor vestigingen met 1 werkzame personen de afgelopen jaren gestaag groeit. Het aantal banen met 2 to 50 werkzame personen steeg ook. Bij het aantal banen in de groep van 50-199 werkzame personen zien we tussen 2019 en 2021 een afname, maar tussen 2021 en 2022 een sterke groei. Deels komt dat doordat twee 200+ bedrijven minder werknemers hebben waardoor die in de groep tot 199 banen vallen.
De groep 200+ werkzame personen bestond in 2019 uit 7 bedrijven, in 2020 en 2021 uit 8 bedrijven en in 2022 uit 6 bedrijven. Daardoor daalde het aantal werkzame personen tussen 2021 en 2022. Ook vond er een administratieve wijziging plaats van een bedrijf met nevenvestigingen in de rest van de stad die nu niet meer in Overvecht geteld worden. Dat bedrijf daalde mede daardoor met ruim 300 personen. Andere bedrijven in deze groep groeiden daarentegen.

Veel starters

Voor alle perioden zien we veel meer starters (ongeveer 500) dan opheffingen (ongeveer 200). Wat betreft verhuizingen naar en uit Overvecht zien we dat die tussen 2019 en 2020 elkaar in evenwicht houden en dat er tussen 2020 en 2021 (+ 46) en tussen 2021 en 2022 (+49) er meer vertrekkers uit Overvecht zijn dan vestigers.

5. Meedoen en ondernemen

5.3 We zorgen voor een aantrekkelijk ondernemersklimaat

Input uit de kenniskring: ondernemersklimaat

In de kenniskring wordt stilgestaan bij de grafiek over verhuizers. Er zijn meer verhuizingen uit Overvecht dan naar Overvecht sinds 2020. De volgende vragen komen op: Wat zijn de redenen van verhuizingen van ondernemers? Vinden zzp'ers geen passende huisvesting? Moeten ze naar een andere wijk om door te groeien? Bedrijven die groeien moet je willen houden in Overvecht. Signaal vertrekkende ondernemers, waarom? Imago? Wordt Overvecht te groot? Dit ook onderzoeken.

Er wordt aangegeven dat er meer duiding nodig is en focus en regie. Wat hebben we nodig om het verschil te maken? De wens wordt geuit dat meedoen en ondernemen ook in de omgevingsvisie komt. Het is belangrijk om partijen op tijd te binden aan de visie op het winkelcentrum. Er is ook vraag naar betaalbare atelierruimte voor kunstenaars. Voor het imago van Overvecht is bijvoorbeeld de vestiging van de brouwerij in Overvecht, de positionering van buurtjes, organiseren van ondernemers, een broedplaats creëren zeer waardevol voor de dynamiek die dan ontstaat.

Conclusie

Sinds 2019 zit de grootste groei in absoluut aantal vestigingen bij de gezondheidszorg, zakelijke dienstverlening, transport/communicatie en de bouw. In de periode 2019 - 2022 zijn wat betreft banengroei de bouw (212), zakelijke dienstverlening (179) en ook onderwijs (142) in absolute zin de grootste groeiers. In relatieve zin groeien de industrie (31%, 94 banen) en cultuur / sport / recreatie (24%, 99 banen) het meest.
De 1 persoonsvestigingen groeien in de jaren 2019 - 2022 met 200 tot 300 per jaar. Voor deze perioden zien we veel meer starters (ongeveer 500) dan opheffingen (ongeveer 200). Sinds 2021 zien we ongeveer 50 meer ondernemingen die vertrekken dan ondernemingen die zich vestigen in Overvecht.

Aanpakbrede ambitie

Samen voor Overvecht betekent werken aan een wijk waar bewoners prettig samen leven en die aantrekkelijk is voor nieuwe bewoners, bezoekers, en ondernemers. Een wijk waarin de veerkracht van bewoners wordt versterkt en iedereen mee kan doen.

Cijfers uit 2021

Rapportcijfer algemeen buurtoordeel

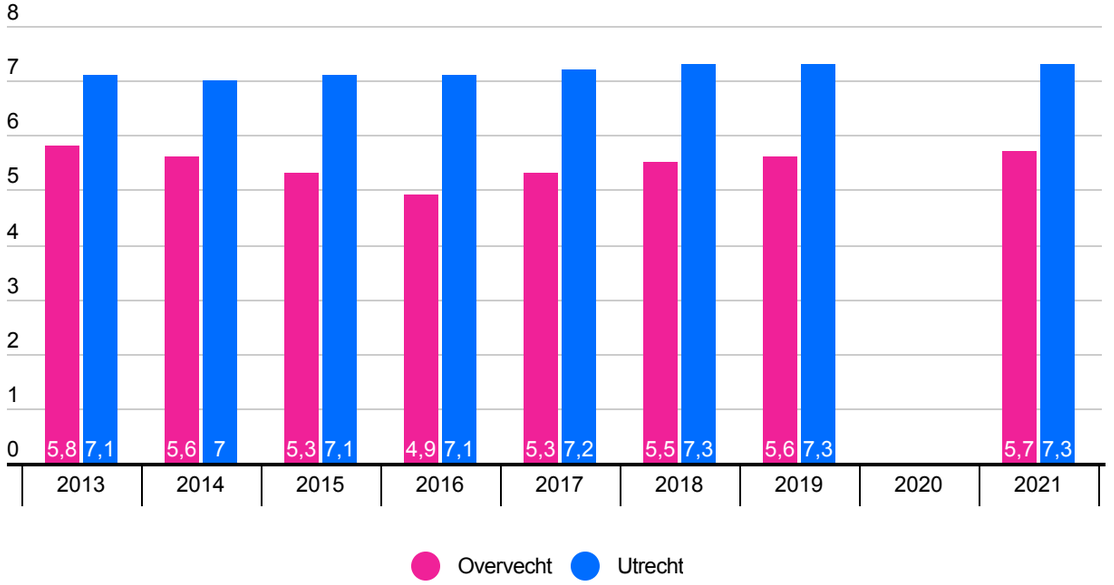

Bron: Inwonersenquête gemeente Utrecht, in 2020 is er geen inwonersenquête gehouden

Positief buurtoordeel Overvecht neemt toe, vooral in de subwijk Zambesidreef, Tigrisdreef

Overvechters beoordelen hun buurt gemiddeld met een 5,7. Dat is lager dan in de andere wijken van de stad, maar hoger dan de beoordeling in 2019. Vanaf 2016 zien we een opwaartse trend. Binnen Overvecht zijn de verschillen tussen subwijken verminderd. Vooral de score van de subwijk Zambesidreef, Tigrisdreef, waar de buurtaanpakken lopen, is tussen 2019 en 2021 verbeterd van 5,0 naar 5,8. Zie bijlage 2 voor de grenzen en indeling van de subwijken.

Eind 2023 is een nieuwe meting.

Vindt het moeilijk om hoopvol te zijn over de toekomst van de buurt

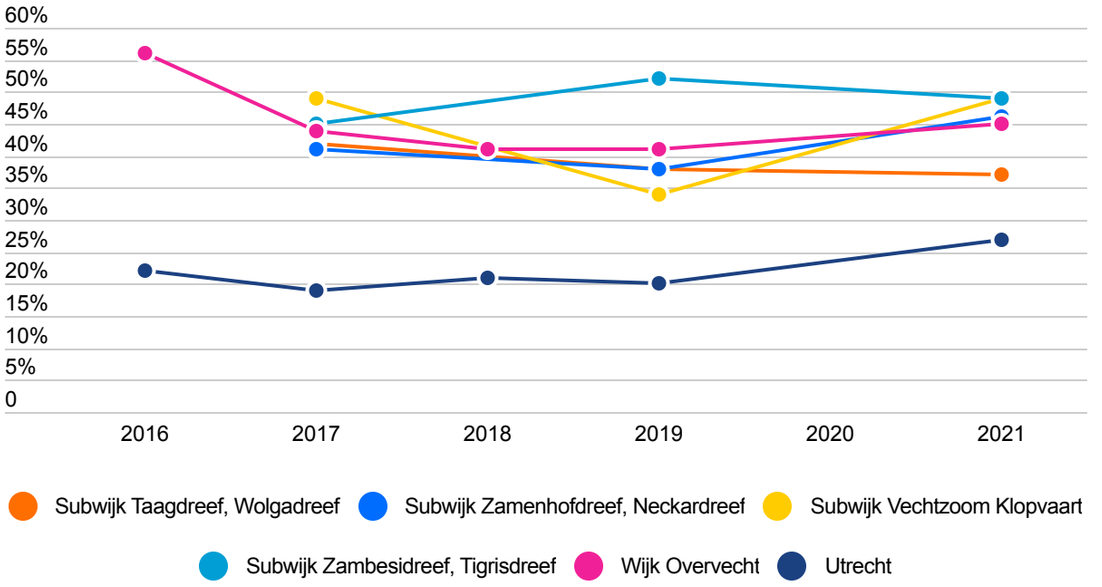

Bron: Inwonersenquête gemeente Utrecht, in 2020 is er geen inwonersenquête gehouden

Veerkracht blijft gelijk, vertrouwen in de toekomst van de buurt neemt af

Iets meer dan de helft van de inwoners in Overvecht vindt dat over het algemeen de meeste mensen wel te vertrouwen zijn (56%), stedelijk gemiddeld is dit 72%. Vier op de tien Overvechters (40%) vindt dat je niet voorzichtig genoeg kan zijn in omgang met andere mensen. Dit is ten opzichte van 2019 iets gestegen. Gemiddeld in Utrecht is dit 27%.

Als het gaat om vertrouwen in de toekomst, zien we een negatieve ontwikkeling. in 2019 vond 41% het moeilijk om hoopvol te zijn, in 2021 is dit percentage gestegen naar 45%. Voor heel Utrecht was de stijging groter: van 20% naar 27%. In de kenniskring wordt geduid dat de stijgingen ook samenvallen met de coronaperiode. Dat de cijfers van Overvecht minder stijgen dan van Utrecht kan komen doordat hier relatief meer mensen wonen die al langer minder hoopvol zijn.

Bijlage 1: buurtindeling

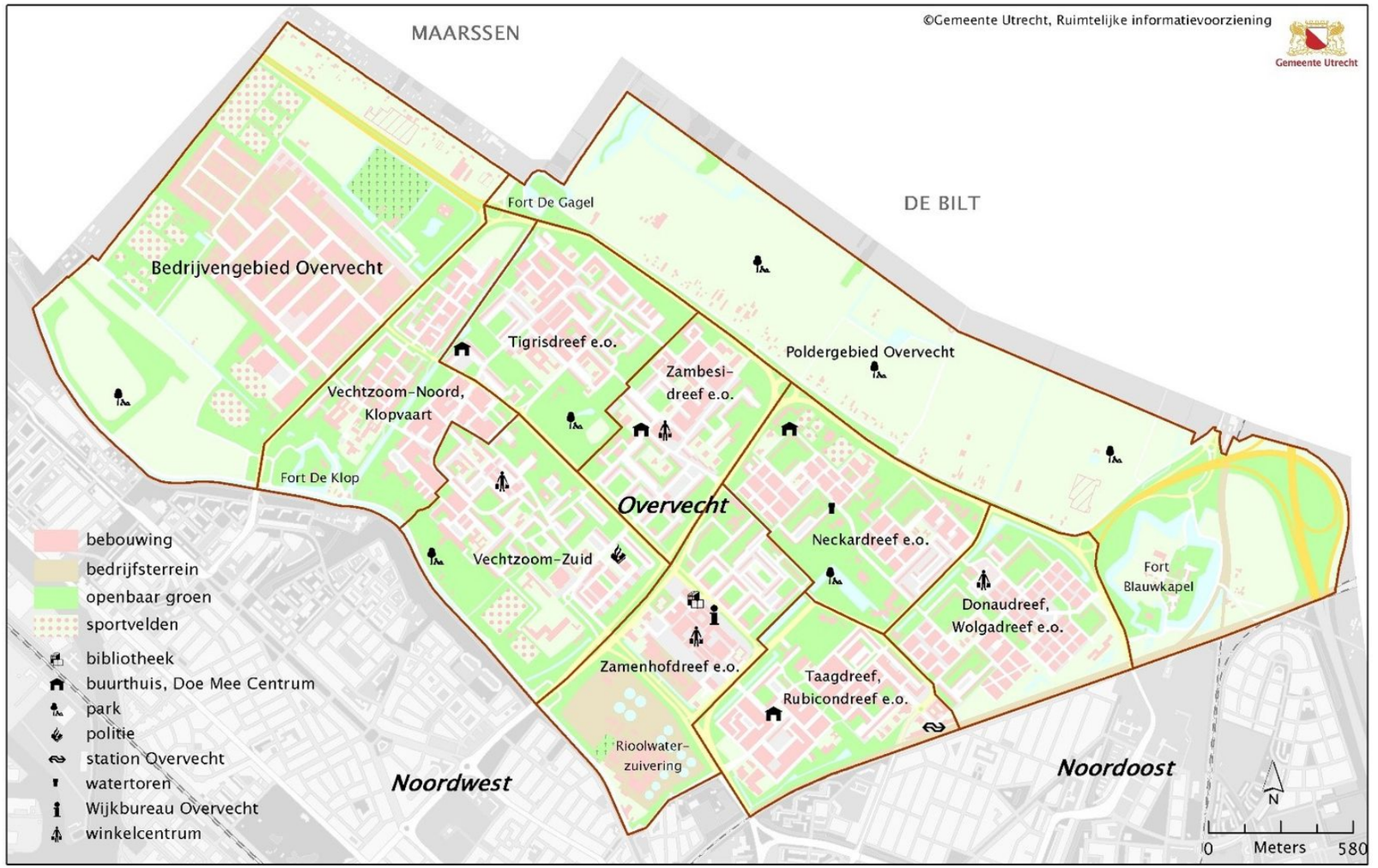

Vragen?
Mail naar
overvecht@utrecht.nl
of kijk op
echtovervecht.nl/
samen-voor-overvecht

Bijlage 2: lijst aanwezigen kenniskringen

Sinds de laatste monitorrapportage zijn er meerdere kenniskringen geweest. Hieronder geven we de deelnemers weer die aanwezig waren bij de laatst gehouden kenniskring.

Kenniskring 'Plezier wonen in een meer gemengde wijk'
Aanwezigen: 2 inwoners uit de wijk, Albrona, Heijmans, Woonin, 2 wijkambassadeurs (o.m. van Beheergroep Gagelpark), Veelzijdig wonen/Tussenvoorziening, 4 medewerkers van de gemeente Utrecht (Ruimte, Wonen en Wijken), organisatie (datacoach, gespreksleider, notulist).

Kenniskring 'Jonge Kind ' (Maart 2023)
Aanwezigen: 5 moeders uit de wijk, Brede school Overvecht, DOCK, SWV Jonge Kind, Buurtteam Jeugd en Gezin, Moederbabygroep, Raedelijn, Jeugdgezondheidszorg, Bibliotheek Utrecht, Spoor 030, Kidsclub, Moeders voor elkaar, Ludens, Overvecht Gezond, , Gemeente Utrecht (Volksgezondheid, MO Onderwijs).

Kenniskring 'Veilige buurten'
Aanwezigen: 5 bewoners (waarvan 3 van het Wijkplatform Overvecht en 1 van het Moedernetwerk), 1 buurthost Overvecht-Zuid,wijkagent, JoU, 3 medewerkers van de gemeente Utrecht.(Openbare Orde en Veiligheid, Onderzoek en Advies, Samen voor Overvecht).

Brede Kenniskring (Maart 2023)
Aanwezigen: 3 bewoners, Project O, Positive, JoU, Buurtteam Jeugd en Gezin, Overvecht Gezond, Era Contour en 4 medewerkers van de gemeente Utrecht.

Kenniskring 'Zorg en ondersteuning dichtbij en op maat' (Februari 2023)
Aanwezigen: 1 inwoner uit de wijk, Overvecht Gezond, Sport Utrecht, Pozitive, Buurtteam Jeugd en Gezin, DOCK, Taal Doet Meer, Kleurrijke Zorg, Zin in Utrecht,WIJ3.0, Gemeente Utrecht (Maatschappelijke Ontwikkeling en Volksgezondheid).

Duidingsgesprek Jongvolwassenen (in kernteam, Maart 2023)
Aanwezigen: Sport Utrecht, Pozitive, Al Amal, buurtteam Sociaal, JoU, Gemeente Utrecht (MO Sport, Focus, Volksgezondheid en Projectmanagement).

Kenniskring 'Meedoen en Ondernemen' (Februari 2023)
Aanwezigen: Ondernemers, Dok030, Project O, JoU, Power by Peers, Pozitive, Wij 3.0, Idid, Voedseltuin, gemeente Utrecht: Werk&Inkomen, Samen voor Overvecht, Onderzoek&Advies.

Wijkbrede kenniskring (Maart 2023)
Aanwezigen: 2 bewoners, Project O, JoU, Pozitive, buurtteam jeugd, Overvecht Gezond, Era Contour, Portaal, gemeente Utrecht: Openbare Orde & Veiligheid, Samen voor Overvecht, Onderzoek&Advies.

Vragen?
Mail naar
overvecht@utrecht.nl
of kijk op
echtovervecht.nl/
samen-voor-overvecht